

# Lidercsfenyő

amatőr kulturális folyóirat

[www.lidercsfeny.hu](http://www.lidercsfeny.hu)

VII. évfolyam, 8. szám, 2013. augusztus

*Nyakonöntött Próbagoblin Szolgáltatóház melléklettel!*



**E havi számunk alkotói:**

**kosakati, Lothryen, Csillangó, Zhora, Ebenezer, Kétvirág, barley rover, Aryol, Mab Tee, Ida, Anonymus R. Chynewa, Maggoth, Vantella, Orosz István, Norton, Fuvallat, Adam Klausen, HomoErgaster, Kapitány, Jimmy Cartwright**

## Tartalom

### HÍREK, PÁLYÁZATOK

OPENHU Novella-pályázat .....2.

### NOVELLÁK

Duruburumuru /kosakati/ .....3.

Magány /Lothryen/ .....6.

Az utolsó emberig /Ebenezzer/ .....6.

Csak egy kő /Anonymus R. Chynewa/ .....7.

Üdvözli önt a SynGen! 1 /Kétvirág/ .....8.

Dea /barley rover/ .....9.

Rémség az ablakon túl /Maggioth/ .....12.

### A NYAKONÖNTÖTT PRÓBAGOBLIN

#### SZOLGÁLTATÓHÁZ AJÁNLÁSÁVAL

Szinyanovszk álmai /Vantella/ .....14.

Kristálysólyom interjú .....15.

### VERSEK

Időfolyó /Norton/ .....8.

Két sci-fi haiku /Fuvallat/ .....8.

Egy szoba foglya /Aryol/ .....11.

Csillagiság /Csillangó/ .....11.

Szüntelen /Zhora/ .....11.

Üzenet a doboz oldalára /Adam Klausen/ .....11.

### TÖRTÉNELEM

Apokaliptikus Augusztus... mementók  
/HomoErgaster/ .....16.

Ki siratta meg az alpesi múmiát? Rézkori krimi...  
/Orosz István/ .....26.

### FILMROVAT

Mozimorzszak - filmaprólék /Jimmy Cartwright/ ...25.

### KÖNYVAJÁNLÓ

A. O. Esther: Összetört glóriák III. – Az Éleffa  
/Ida/ .....28.

Ars Fatalis, avagy A végzet játszomája  
/Kapitány/ .....28.

## IMPRESSZUM:

**Lidércfény amatőr kulturális folyóirat  
VII. évfolyam. 8. szám, 2013. augusztus**

**Kiadja** a Lidércfény Online Kulturális Magazin  
**Borító:** Don Lawrence: The Legend of Yggdrasil

**Felelős és tördelőszerkesztő:**

Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)

**Tartalmi szerkesztő:** Török Viktor (Kapitány)

**Olvasószerkesztő:** Túri András (Homoergaster)

**Elérhetőségek:**

lidercfeny@sentesinfo.hu • www.lidercfeny.hu

**Nyomdai munka:** SZVSZ Kft. nyomdaüzeme  
6600 Szentés, Petőfi u. 1.

## A hónap képe, idézete:



<http://urban-eve.hu/wp-content/uploads/2009/10/tiltbeka.jpg>

**„Nyugodt vagyok, nem vagyok ideges. Csak lazán heverésem a levélen, süttetem magam. Igaz nyomot hagy a kezem a hasamon, ha leégek, de sebaj, majd azt mondom, ez most a divat. Elengedem a fülem mellett a megjegyzéseket, a célzásokat, senkit nem akarok kilapítani, csak fekszem itt a tó közepén. Laza vagyok, nem törődöm a hírekkel, nem érdekelnek a csatározások, szimplán békét akarok. Nyugodt vagyok...”**

Mab Tee

## Hírek, pályázatok

### OPENHU Novella-pályázat

Pályázatunkra írói forma és stílus megkötése nélkül, az **OpenHU eszméit megtestesítő tudományos-fantasztikus (sci-fi) besorolású műveket** várunk. (Tágra értelmezzük a novella fogalmát, így beleértve akár a képregényt is)

**Formátum:** email-ben továbbítható elektronikus (Word, OpenOffice, PowerPoint, PDF, stb.)

**Szerzői jog:** A pályázók a pályázatok beküldésével egyetemben elfogadják, hogy műveik az OpenHU oldalain közzé kerülhetnek. Egyben elfogadják, hogy műveiket csak az OpenHU-val közös megállapodás értelmében terjeszthetik egyéb formában és helyen.

Mivel az OpenHU is változik, sőt talán éppen ezen novellák következtében formálódik, így bővebb körben értelmezzük a műveket, igazodva az oldalon megfogalmazott vagy ahhoz kapcsolódó előremutató vagy kritikai szándékhoz. Ehhez ajánljuk a dokumentumok menüpont áttekintését.

Magyar nyelven írt írásokat fogadunk be, minimum 3, de legfeljebb 10 A/4 oldal terjedelemben. *Nem foglalkozunk pornográf, erotikus és horror irodalommal.*

A pályázat 40.000 Ft összdíjazású, az első helyezett 20.000 Ft-ban részesül.

**Az első három díjazott pályázat - és elbírálástól függően a további művek - az OpenHU oldalain közzé kerülnek!**

**Pályázati határidő:** 2013. szeptember 12. 24.00.

A pályázatot emailben az [info@hgplsoft.com](mailto:info@hgplsoft.com) címre lehet beküldeni.

*Nevezési díj nincs, de ingyenes előregisztráció szükséges az [info@hgplsoft.com](mailto:info@hgplsoft.com) címre küldött levélben. (A regisztrációkor kérjük megadni a szerző nevét, email címét, a hozzávetőleges műfaji besorolást pl. krimi).*

*A pályázatot 5 érvényes pályámú alatt eredménytelennek tekintjük! Azon művek, melyek az oldalon megfogalmazott eszmékhez nem kapcsolódnak, elutasítása fognak kerülni.*

Forrás: <http://openhu.hgplsoft.com/?p=135>



# Duruburumuru

**kosakafi**

...Ezt a fogamat azt hiszem sikerült elég jól elrejtennem... - gondolta Maia.

Hosszú, fekete hajfonatai csak úgy csapkodták a vállát, ahogy minden lépésnél alaposan körülnézett. Az egyik fonatot összefogó piros kis fonal ki is csúszott a hajából, de észrevette. Felkapta és gyorsan visszakötötte. Nem akart árulkodó jeleket hagyni. A rejtkehely messze volt a falutól és messze a barlangtól is. Maia már előző este érezte, hogy hamarosan ki fog esni a foga... A második foga.

Mikor az első foga kiesett, azt engedelmesen elvitte a barlangba Duruburumurunak, ahogy szokás. Nina anyóval mentek kézen fogva a bejáratig. Ott egyedül kellett belépnie a sötét, zúgó-morgó barlangba. Maia minden ízében reszketve tette meg a pár lépésnyi utat a bejáratától a hatalmas, kinyújtott nyelvű arcot ábrázoló szobrig. Percekig tartott, amíg a szeme megszokta a homályt. Nem is nagyon mert körülnézni, egyenesen a bálvány felé tartott. A hatalmas kőarc melletti sötét üregből hallatszott a szent forrás vizének csobogása. A forrás fura illatú gőze betöltött mindent.

„Vigyázz! Izgalmadban le ne nyeld!” – jutott a kislány eszébe Nina anyó figyelmeztetése, és levegőt is alig mert venni. Maia a bálványhoz érve aztán óvatosan kivette a szájából a mozgó fogat, és remegő kézzel a szobor kinyújtott nyelvére helyezte.

- Duruburumuru... duruburumuru... - duruzsolta halkán a szobor.

Maia elszédült, kiszaladt a lába alól a talaj. Maga sem tudta eldönteni, hogy a barlang mozdult-e meg alatta, vagy csak az izgalomtól futott ki az erő a lábaiból... Csak arra emlékezett, hogy amikor felkecmergett a nedves kövekről, akkor a kiesett foga már nem volt ott a szobor nyelvén. A fog helyén egy kis csomag, piros, hajba való fonal virított. Maia csalódottan vette el az ajándékot és kibotorkált a szabadba.

- Mit vártál az első fogadért? - förmedt rá Nina anyó látva a kislány csalódott arcát.

- Milita egy ragyogó zöld kövekből fűzött nyakláncot kapott tegnapelőtt... - vágott vissza dacosan Maia.

- Milita tegnapelőtt a huszonnyolcadik fogát vitte el Duruburumurunak - oktatta Maiát Nina anyó. - Neki már nincs több tejfoga. Az utolsóért Duruburumuru mindig nagy ajándékot ad. Majd, ha te is...

- A következőt nem adom oda! - toppantott mérgesen a kislány. - Egy ilyen kis vacakért nem adom! Inkább összegyűjtöm, és nyakláncot fűzök belőlük...

- Meg ne próbáld! - kiáltotta Nina egyszerre ijedten és haragosan.

- Aztán miért ne? - szemtelenkedett tovább Maia.

- Ha utolér Duruburumuru haragja, nagyon megbánod! Duruburumuruval nem lehet alkudozni... Duruburumuru a sziget ura. Ő gyógyít minket a szent forrás vizével, ő ad nekünk mindent... És ha haragra gerjed, tüzet okád a hegy tetején, és megrázza az egész szigetet... Fogadd el örömmel, amit adott, és ne elégedetlenkedj!

Maia akkor megszeppent egy kicsit, és nem vitatkozott tovább Ninával. De azért ott motoszkált a fejében a gondolat, hogy legközelebb nem adja oda a fogát.

Most, hogy meglazult a második foga, Maia kicsit megriadt. Eszébe jutott a múltkor dacos elhatározása, de félt Duruburumurutól... és egy kicsit Nina anyótól is. Csendes lett és félrehúzódó. Nem énekelt és nevetgált a többiekkel, mint máskor.

A száját is alig nyitotta ki, nehogy kiessen a mozgó foga. Elkerülte a többieket, hogy ne derüljön fény a titkára.

Egész éjjel nem aludt. Megvárta, amíg mindenki elalszik, és vigyázva, nehogy felébressze anyját vagy valamelyik kishúgát, kiosont a kis pálmalevél kunyhóból. Félt odakint a sötét, sejtelen susogó erdőben, de tudta, hogy ha hajnalig vissza akar érní, akkor nem vesztegetheti az időt. Szerencsére telihold volt, így nem kellett teljesen vakon botorkálnia. Gyorsan átvágott a faluszéli ritkás, ligetes részen, aztán a félsziget sűrűjén is. A félsziget túloldalán, a tengerparton futott tovább. Sokáig szaladt a fővenyen, mire végre elérte azt a sziklás partszakaszt, ami magasan kiemelkedett a víz fölé.

...Ha az egész szigetet körüljárom, akkor sem találok jobbat... A tüzes, morgó hegynél, a sűrű erdőben, a ligetekben, a forrásoknál, a barlangoknál és a lagúnáknál sincs ilyen jó rejtkehely... Ez biztosan jó lesz... - gondolta. - Senki nem olyan bolond, hogy a kemény sziklával sanyargassa a talpát, mikor ott a finom, puha homok...

Maia nehézkesen és ügyetlenül kapaszkodott egyre feljebb és feljebb. Már napokkal ezelőtt kinézte magának ezt a madár lakta szirtet, de nem gondolta, hogy ilyen nehéz lesz megmászni. Sokkal több időt töltött el a kapaszkodással, mint ahogy tervezte. Nem is mászott olyan magasra, mint ahogy eredetileg elképzelte. A szirt egyharmadánál úgy gondolta, hogy már elég magasan van. Talált is egy bemélyedést, ahová óvatosan becsúszta a szájából kivett fogat. Egy kisebb követ ráhelyezett a fogra, aztán szépen, óvatosan lemászott a biztonságos fővenyre.

A mászástól nagyon elfáradt. Leült egy kőre, és sokáig nézte a holdfényben csillogó végtelen vizet. A vizet, meg azt a távoli kis pontot, amiről sokan azt gondolták, hogy talán egy másik sziget... valahol nagyon messze...

...Egyszer át kéne úszni... - gondolta. - Meg kéne nézni, hogy mi az... Habár Nina anyó szerint nincs is ott semmi... Csak a képzeletünk játszik velünk. De Nina anyónak gyenge a szeme... A gyöngyöket sem tudja rendesen felfűzni...

Hajnalodni kezdett... Maia riadtan ugrott talpra. Még visszaneézett a szirtre, hogy ellenőrizze, megtalálja-e legközelebb is a kis bemélyedést... a rejtkehelyet... Aztán futásnak eredt a falu felé.

...A következőt is ide fogom eldugni... - határozta el, és elégedett mosoly terült szét az arcán.

A mosoly azonban az arcára fagyott, ahogy belépett a kunyhóba.

...Lebuktam... - volt az első gondolata, amikor meglátta, hogy a kunyhó tele van asszonyokkal.

Aztán a kíváncsiság mégsem engedte, hogy elszaladjon és elbújjon valahol. Kíváncsi volt, és félt is, mert tudta, hogy anyjának hamarosan eljön az „izgalom órája”. Az „izgalom órája”, amikor kiderül, hogy „hibás babát” hoz-e a világra, vagy szépet és egészségeset, akit megtarthat és felnevelhet. Livinek, Maia anyjának már volt egyszer egy „hibás babája”, és az olyan szomorú dolog volt. Sok-sok napon keresztül figyelték, ahogy növekszik Livi hasa, és izgatottan várták az új jövevényt. Aztán, amikor Duruburumuru hibásnak nyilvánította és elvette, olyan nagy ürességet éreztek a szívükben... Egészen addig, amíg Livi hasa újra növekedni nem kezdett.

Maia kíváncsian furakodott befelé az asszonyok között, hogy anyja közelébe kerülhessen. Livit már hordágyra tették, és éppen indultak vele a barlangba, hogy a szokásoknak megfelelően





Duruburumuru előtt szülje meg a gyermekét. Maia riadtan bámult a menet után.

- Na, te csavargó! - csapott le a kislányra Nina anyó. - Merre jártál éjnek idején? Hol kóborogtál, amikor anyádnak szüksége lett volna rád? A kishúgod, Milipi totyogott át hozzám, hogy a szoknyámnál fogva iderángasson... Tudod jól, hogy Milipi még nem tud beszélni! És tudtad jól, hogy anyád mindenórás... Hol a csodában tekeregtél?

- Én csak a dolgomat... - füllentette volna Maia, de Nina közbevágott.

- Ennyit ember nem képes pisilni!

- De...

- Rossz voltál! - szidta tovább Nina. - Itt hagytad a mindenórás anyádat a totyogós kishúgoddal, és a még kisebb, még nem is totyogó húgoddal. Büntetést érdemelsz!

- Tudom, de... - ellenkezett Maia.

- Mutasd csak a szád! - sikoltott fel Nina ijedten. - Hol van a fogad?

- Kiesett... - vonta meg a vállát Maia.

- De hol van? - kiabált Nina.

- Nem tudom... elvesztettem... - hajtotta le a fejét Maia.

- Hol esett ki? - villogott Nina szeme vészt jóslóan.

- Nem tudom... valahol... - szípogetta Maia.

- Eredj, és keresd meg! - mutatott az ajtó felé Nina haragosan. - És azt ajánlom, találd is meg! És ne próbáld meg becsapni! Emlékszem még, mit mondtál a múltkor... Biztosan eldugtad valahová... Vigyázz, engem lehet, hogy be tudsz csapni, de Duruburumurut nem!

- De... -- szípogetta tovább a kislány.

- Amit pedig anyáddal műveltél, azért kimaradsz a következő tojásbontásból! - mondta ki a szigorú ítéletet Nina.

Maia szomorúan kullogott ki a konyhából. Nem is tudta, merre menjen, csak úgy vitte a lába.

...Kimaradni a tojásbontásból... Azért ez túlzás... - morgolódt magában, miközben céltalanul bóklászott a parton.

Milita és Alina szaladtak el mellette.

- Gyere Maia! - hívták. - Megyünk mangót szedni...

De Maia most nem szaladt velük. Egyedül akart maradni a bánatával, a kétségeivel, a félelmeivel...

Sokáig ült a parton térdeit átölelve, arcát a friss tengeri szél felé fordítva. De hiába nézte a harsogó hullámokat, a végtelen, kék vizet, egyre csak anyja szenvedő arcát, vádló tekintetét látta maga előtt. Nagyon bántotta, hogy nem segített Livinek, hogy nem volt ott, amikor szükség lett volna rá.

...Annak a buta fognak pont most kellett kiesnie... - okolta a véletlent, de azért tudta jól, hogy hibázott. Nagyot hibázott. Ugyanakkor kaján örömet érzett az eldugott fog miatt. De félt is, mert nem vitte el Duruburumurunak.

...Nina azt mondta, utolér Duruburumuru haragja... - jutottak eszébe a figyelmeztető szavak, és beleborzongott, ha a félelmetesen duruzsoló, vacak piros fonalat ajándékozó kőarcra gondolt. Maia érzései Duruburumuruval kapcsolatban elég zavarosak voltak. Anyja mindig arra tanította, hogy hálásnak kell lenni Duruburumurunak, mert ő ad nekünk mindent. Duruburumuru adja a hasunkba a babákat, Duruburumuru adja minden holdtölte utáni reggelen a tojást is, ami tele van élelemmel, kelmékkel, fonalakkal, gyöngyökkel, csillogó, átlátszó dobozkákkal, amiket a gyerekek úgy szeretnek nyomogatni. És ő adja a gyógyulást is a

szent forrás által, ha megbetegszünk. De Duruburumuru nem csak ad, hanem el is vesz dolgokat. Elveszi a „hibás babákat”, a halottainkat, a kihullott fogainkat, a levágott körmeinket... és az elhasznált dobozkákat. A dobozkákat, amiket sokáig kell nyomogatni, mire dalra fakadnak.

...Kár, hogy csak egyszer dalolnak... - gondolta Maia. - Olyan szépen énekelnek, jó lenne mindig hallgatni őket... De sajnos nem lehet, mert nagyon hamar elhallgatnak... Aztán vissza kell vinni őket Duruburumurunak, hogy a következő tojásban újakat adjon helyettük...

...De a következő tojásból én nem kapok! - futotta el a méreg a kislányt.

Maia felpattant, és futásnak eredt az erdő felé. Haragudott Ninára, hogy egy időre megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy új dobozokhoz jusson.

...Nina! Nina! Nina! Hogy téged venne már el Duruburumuru! - gondolta, de aztán hirtelen el is szégyellte magát. - Hiszen Nina nem gonosz, csak szigorú.

Anyjától úgy hallotta, hogy az egész szigeten Nina anyó a legidősebb, és ezért szót kell fogadni neki. Anyja azt is elmesélte, hogy régen Ninának is sokszor volt nagy hasa, de mindig csak „hibás babái” lettek. Duruburumuru egyet sem hagyott nála, hogy felnevelhesse. Ezért aztán Nina ráért minden anyának segíteni, minden gyerekkel foglalkozni. Ha néha túl szigorú volt, bizony a háta mögött „száraz kórónak” csúfolták. Persze ez általában visszajutott a fülébe, de Nina nem volt haragtartó. Kiszabta a megfelelő büntetést, aztán nem emlegette a sérelmet. A büntetés általában a tojásbontásból való kizárást jelentette... Ahogy most, Maia esetében is.

A kislány már hallotta az énekszót, ahogy közeledett a barlanghoz. Nagyon bosszantotta, hogy Nina kizárta a tojásbontásból, de mégiscsak el kellett mennie a barlanghoz, mert aggódott anyjáért, Liviért.

Már hajnalban elvitték Duruburumuru elé, de azóta még senki sem jött vissza onnan. Sőt lassan mindenki odakíváncsiskodott a szent tisztásra. Látni akarták Livi babáját, és utána részt akartak venni a tojásbontásban. Maia nem lépett ki a tisztásra, csak a bokrok közül leleskedett. A tojást, ami ma reggel is, mint minden holdtölte utáni reggelen, ott terpeszkedett a barlang szájában, félrehúzták a tisztás szélére. A kincseket rejtő hatalmas tojással most nem törődött senki. Nina azt mondta, majd akkor bontja fel, amikor Livi és az új kisbaba kijött a barlangból.

Mindenki a barlangból kiszűrődő hangokat, és a hegy fölött gomolygó füstfelhőket figyelte.

- Duruburumuru... duruburumuru... - duruzsolta a barlang, és enyhén remegett az egész tisztás, mégsem mozdult senki. Mindenki feszülten figyelte.

- „Duruburumuru, te adsz és elveszel... Duruburumuru, ha mi már nem leszünk, te akkor is itt leszel...” - hallatszott a barlangból az asszonyok éneke.

A tisztáson félkörben ültek a nagylányok, akik már minden tejfogukat odaadták Duruburumurunak. Mögöttük a kisebb lányok ültek, ölükben a legkisebbekkel.

- „Duruburumuru te adsz és elveszel...” - szólt még mindig odabentről az ének.

...De hiszen ez búcsúztató ének! - hasított bele a felismerés Maia tudatába.

- Livi! - kiáltotta a kislány és kiugrott a bokrok közül.

Ész nélkül rohant a barlang bejárata felé. A tisztáson ülőket félrelökte, átugrálta, aztán a barlangban éneklő asszonyok sorfalán törte át magát. Futás közben mondatfoszlányokat hallott:





...Szegény Livi... úgy örült az új babának... a három kislányt most majd Nina...

...Duruburumuru haragra gerjedt... Maiára haragszik...

...nem adta oda a második tejfogát...

...eldugta... tejfog... harag... tejfog... harag... hibás baba...

...a hibás babát úgyis elvinné... de Livi... úgy várta...

...tejfog... harag... hibás baba... harag... tejfog... Maia... harag...

Maia rogyadozó térdekkel tántorgott oda a szobor elé. Livi és a baba már ott feküdtek Duruburumuru hatalmas könyelvéen. Ott feküdtek gondosan lemosva a szent forrás gőzölgő, fura illatú vizével, bekenve finom olajakkal, teleszörva a szivárvány minden színében pompázó virágokkal.

Maia csak állt, és nézte anyja kisimult vonásait, megbékélt, nyugodt, élettelen arcát, amin a reggeli haragnak már nyoma sem volt. És nézte a „hibás babát”, a baba szép, finom vonású kis arcát, cseppnyi kis kezeit, lábait... és valami még apróbbat a pici lábak között...Valami apró kis nyúlványt, amit eddig még senkin sem látott.

...Biztosan ez lehet a hibája... – gondolta. – Pedig egyébként olyan szép... egyébként...

Duruburumuru torkából sűrű párafelhő gomolygott elő, és a hatalmas könyelv lassan süllyedni kezdett a szobor sötét mélye felé. A kisbaba egy pillanatra kinyitotta a szemét, és egyenesen Maia szemébe nézett. Maia felsikoltott és a szobor felé lépett.

– Ne! Nem szabad! – kiáltotta Nina, és erősen megmarkolva a kislány karját kirángatta a szabadba.

Az asszonyok és a lányok utat engedtek nekik.

Nina arcán könnyek folytak végig, és végre elengedte Maia karját. Aztán magához akarta ölelni a kislányt, hogy vigasztalja, de az ellökte a simogatni készülő kezét. Egy pillanatig olyan égő gyűlölettel nézett Ninára, hogy az idős asszony hátratántorodott. Maia legszívesebben kifutott volna a világból. Ahogy futott, kövek sebeztek fel a lábát, ágak csapódtak a szemébe, de ez most nem érdekelte. Csak futott, futott.

Egy idő múlva teljesen kifulladásra a madár lakta szirt tövében találta magát. Szemével a bemélyedést kereste, de akárhogy erőlködött, a sok egyforma kőcácfánt közt nem találta azt a helyet, ahová a fogat eldugta.

...Akkor is megkeresem! – határozta el, és elszántan mászni kezdett.

Mászás közben újabb karcolásokat és horzsolásokat szerzett. Az izzadság és a vér is a szemébe folyt már, mire végre megtalálta azt a bemélyedést. Izgalomtól és a fáradságtól remegő kézzel emelte fel a kis követ, és kivette az alatta lapuló fogat.

...Elviszem Duruburumurunak! A pofájába vágom, és vissza-követelem Livit! – vigyorodott el diadalmasan.

Az apró fogacska azonban kicsúszott vértől síkos ujjai közül, végigpattogott a szirt kövein, és belepottyant a tenger vizébe.

Maia az ijedtségtől majdnem lezuhant... Alig bírt megkapaszkodni.

...Most aztán mindennek vége! – gondolta keserűen.

Könnyei végigfolytak az arcán, vállalai rázkódtak a sírástól.

...Duruburumuru úgysem adta volna vissza Livit... – keseredett el teljesen.

\* \* \*

...6528-as számú tenyésztési kísérlet M.B.R. típusú szerves molekulacsoportosulásokkal...

...„Bálvány” típusú manipulátor alkalmazása folyamat közbeni mintavételre...

.....

...a kísérlet következő szakasza.....

.....

...az eddig egymástól gondosan izolált, azonos genetikai állományú két populációt.....

technikai eszközök nélkül is áthidalható fizikai közelségbe helyezük.....

Technikai megoldás: A Duruburumuru és a Burumuruduru sziget közti távolságot a tizedére csökkentjük...

\* \* \*

Maia sokáig álldogált a szirt tövében, a parton, és nézte azt a távoli pontot... ami talán egy másik sziget lehet... ami Nina szerint nincs is ott... De az a nagyon pici pont most mintha nem is lett volna annyira pici... Mintha nagyobb lett volna, mint ahogy Maia emlékezett rá...

...Átúszom! – határozta el hirtelen. – Ha van ott valami, az csak jobb lehet, mint ez... És ha tényleg nincs ott semmi, és a vízbe fuladok... az sem baj...

Tétova léptekkel gázolt bele a vízbe, de pár perc múlva már erős, egyenletes karcsapásokkal úszott egyenesen a célja felé.



<http://www.autocarhire.com/travelblog/wp-content/uploads/2011/11/north-island.jpg>





## Lothryen

## Magány

- Mennem kell.  
 - Nem! Nem kell rá hallgatnunk! Ő nem tudja, hogy szükségünk van egymásra!  
 - Tudom, de ezt kell tennem, hogy teljes életet élhess. Nélkülem.  
 - Én veled élek teljes életet! Te vagy az egyetlen, akiben megbízok.  
 - Figyelj! Lehet, hogy az elején nehéz lesz és szokatlan, de idővel sokkal jobb lesz!

- Nem érdekel! Nézz rá! Azt hiszi, ő mindent jobban tud!  
 - Igaza van.  
 - Nincs!  
 - De igaza van. Lassan letelik az idő. Indulnom kell.  
 - Várj! Szeretlek.  
 - Én is szeretlek – a mondat lassan elhalkult, majd csak a pusztá emléke maradt meg. Egy könnycsepp gördült végig az arcán. Végleg egyedül maradt. Meggyógyult...

## Ebenezer

## AZ UTOLSÓ ENBERIG

- Ez tea?  
 - Nem jött a tejesbácsi, kicsim, úgyhogy ma tea van. Egyél hozzá kekszet vagy a tegnapi sütit!  
 - De én mindig müzlit eszem reggelre, mami.  
 - Hát, ma nem. Egyszer kibírod, Sally.  
 - És miért nem jött a tejesbácsi?  
 - Fogalmam sincs. Talán beteg lett.  
 - Holnap már jön?  
 - Persze, drágám. Vagy ha nem ő, biztos van helyettese.  
 - Jó reggelt, Hans! Judith bent van? Beszélnem kellene vele a hamburgi projektről.  
 - Barbara, helló! Sajnálom, még nem jött be. Majd szólok, hogy hívjon vissza.  
 - Köszí, Hans, egy angyal vagy. Egyébként hívtam már a mobilján, de nem vette fel. Nincs szabin?  
 - Nem tudok róla. Szerintem hamarosan itt lesz, ne aggódj!  
 - Hát remélem, mert nála vannak a tervrajzok. Amint bejön, hívjon fel! SOS, OK?  
 - Persze, nyugi.  
 - Avadesh! Hol van az operatőr? Kezdenénk a forgatást!  
 - Nem tudom, Pranjál. Hívtuk mobilon, Jyran beugrott a lakására, de semmi. Nincs sehol.  
 - Ez nem fog menni. Hívjátok be akkor Vimalt! Muszáj forgatnunk, már így is csúszunk.  
 - Pranjál...  
 - Most mi van?  
 - Már próbáltuk, de Vimalt sem tudjuk elérni...  
 - Ilyen nincs. Tönkretesztek. Keríts valakit, aki tudja kezelni a kamerát, de villámgyorsan! Megőrülök!  
 - Elnézését kérem, Azuko kisasszony, tudom, hogy időpontja van, de kérem, értse meg, nem tudom, hol van a doktor úr.  
 - Mi az, hogy nem tudja, hol van? Itt van a kórházban, nem?  
 - Kisasszony, sajnálom, fogalmam sincs, mi történik. Reggel óta legalább egy tucat orvost nem találunk és jó pár nővért sem.  
 - Ezt hogy érti?  
 - Ne haragudjon, nem tudom, nem értem az egészszet. Felbolydult

az egész intézmény. A sürgős operációkat is alig tudjuk elvégezni. Nézzek egy másik időpontot Önnek, Azuko kisasszony?  
 - Ez lenne az a szupermenő klub, Juri?  
 - Tuti a hely, de most tényleg alig vannak. Pedig szerdán a csajoknak ingyenes.  
 - Hát, nem tudom. Nem tűnik túl nagyoknak a felhozatal.  
 - Talán majd később jönnek. A buli csak éjfélkor indul, tesó!  
 - Akkor addig igyunk pár kört melegítésnek.  
 - Naná, de... hol az a majomképű mixer, aki az előbb itt állt?  
 - Nairobi torony, itt a British Airways 488-as járata. Leszálláshoz fordulunk, kérem az iránykoordinátákat.  
 - ...  
 - Nairobi torony, itt a British Airways 488-as járata. Hallanak engem? Leszállási iránykoordinátákat kérek.  
 - ...  
 - Nairobi torony? Veszik az adást?  
 - ...  
 - Hé! Várjon! Ne fusson el! Hol vannak a többiek?  
 - Nem tudom. Hé, ne jöjjen közelebb!  
 - Nyugi, nem akarom bántani. Én sem értem az egészszet. Tíz perce még mindenki itt volt a csarnokban. Hová lettek?  
 - Én is csak ennyit tudok. Mindenki felszívódott. Nem tudom, mi folyik itt. Hé! Mondtam, hogy maradjon ott!  
 - Csak nem hiszi, hogy én csináltam? Maga megbolondult?  
 - Hagyjon békén! Tűnjön el!  
 - Martin!... Raul!... Pedro!... Hol a fenében vagytok? Halljátok? Szétrúgom a seggeteket, ha megint a garázsban piáltok! Toljátok elő a pofátokat, mert ha Señor Lobos ideér, én nem fogom elvinni a balhét, hogy nincs kész a verdája! Hallotok, ti anyaszomorítók? Ha egy percen belül nem vagyt...  
 - Bejövő üzenetek automatikus ellenőrzése folyamatban... Önnek az elmúlt 24 órában nem jött új üzenete.  
 - ...  
 - Olyan butaságot álmodtam, mami.  
 - Semmi baj kicsim, majd úgyis elfelejtetd.  
 - Ez tea?





# Csak egy kő

Anonymus R. Chynewa

1.

A napfény kellemes-langyos ragyogással szűrődött át a fiatal nyárfaliget aranyló levelei között, mintegy cirógatva a selymes fűszálakat, és a fehérülő fatörzseket. Lágy szellő kelt táncra a hosszú fűszálakkal, rávéve őket, hogy tenger habjaként hullámozzanak, keresztül a ligeten... Idilli is lehetett volna.

Ha nem lett volna csend. Nem az a kellemes, suttogó csend, ahol azért hallhatóak a rovarok neszezései, a madarak éneke s röpte, vagy akár egy nagyobb termetű lény lélegzése, nem. Ez a csend minden volt, csak idillikus nem.

Ez a csend a vihar előtti csend volt. Nem neszezték a bogarak, nem zajongtak a madarak, néma csend ereszkedett a tájra. S mintha megérezte volna, még a szél is alább hagyott, megpróbálva lábujjhegyen járni... csak a napfény nem zavartatta magát.

Puha bőrmokaszinba bújtatott lábfej lépett egyet előre. Hang nem hallatszott, de még a fűszálak fájdalmas sercenése sem; ami nem is meglepő, a hosszú, selymes szálak valósággal kitértek a puha léptek elől. Az elf semmi nyomot nem hagyott.

Ahogy ősei sem, már évezredek óta. A könnyűléptű nép, ahogy mindig is nevezték őket... ám ez a fajta nyomtalanul járás már nem az, mi régen volt. Régen ez egy képesség volt, egy adomány. Egyfajta faji adottság, ha szabad így fogalmazni... ám mára ezek a megkülönböztető sajátosságok mind eltűntek. Oda az infravörös tartomány érzékelésének képessége, oda a hosszú élet, oda a természetfeletti éles érzékelés képessége... és oda a nyomtalanul járás. Mindaz, mi ma megkülönbözteti ezt az elfet a többi intelligens lénytől (és ami azt illeti, a legtöbb elftől is), kizárólag gyakorlással, és kitartással elért specialitás.

Az elf beleszagolt a levegőbe. Bár népe már korántsem olyan hatalmas, mint rég, azért még kellően elszigetelődő ahhoz, hogy ne nézze jó szemmel az idegeneket. Főleg, ha törvénytelen módon, loppal akarnak átjönni a határon.

Régen a határvadászok voltak az elf társadalom számkivetettjei. Hiszen a birodalom határain kellett járőrözniük, hol a legtöbb káros külső hatás érthette őket... Ám most ők a birodalom első és utolsó védelmezői, kik nélkül a külső hatalmak gond nélkül leigázhathatnák népüket.

Egy ág recscent. Az elf felkapta fejét, s tekintetét a hang forrása felé fordította. Durva, katonai bakancs, nemtörődöm léptek, fegyverolaj szaga, torokhangú, ismeretlen nyelvű szavak... és orkbúz.

Orkok!

Minden népnek megvan a maga elmélete arról, hogy ki a felelős, és miért is tűnt el a mágia Cerryton világáról. Van, aki szerint a világ túl gonosszá vált. Van, aki úgy véli, csak egyfajta mágia-apályról van szó, és hamarosan visszatér. Az elfek úgy vélik, egy velejéig romlott, örült faj így akarja megnövelni hatalmát a kontinensen, tekintve, hogy az ő mágikus hagyományaik a legkezdetlegesebbek... és ez a faj nem más, mint az orkok bűzhödt népe!

Az elf előkészítette fegyverét, majd könnyed szokelléssel a hang irányába indult.

2.

Utálta. A napfény kegyetlenül a szemébe vágott, a virágporthól tüsszentenie kellett, a fű meg... mindenáron meg akarta nehezíteni a következő lépést. Meg a következőt, meg az azután következőt... És minden olyan zöld! Legszívesebben gondolkozás

nélkül visszafordult volna, és hagyta volna az egész „keress egy elfet, és hozd elém a fejét” dolgot, ám a törzsfőnök határozott utasítását nem lehet semmibe venni...

De az utálatot senki nem vehette el tőle.

Érezte, már az Örült Hegyesfülűek területén jár. Mindent áthatott a dölyfös önbizalom, és a rosszindulatú felsőbbrendűség-tudat...

Tudta, hogy küldetésének van értelme. A farkasszellem gyermekei tudták, hogy az elfek voltak azok, kik megszerezték maguknak az összes mágiát. És azt is tudta, hogy a sámán vette rá a törzsfőnököt, hogy szerezzen neki egy elf fejet, hisz abból vissza tudna nyerni egy kis mágikus erőt magának, és talán valahogy visszacsinálhatná ezt az egészet... Bár azt nem tudta, hogy tulajdonképp mi is a mágia, hisz születése előtt eltűnt a világból... Talán valami finom, és ehető, és laktató... de azt tudta, hogy a Hegyesfülűeknek köze van az eltűnéséhez.

Ettől függetlenül, nem kellett szeretnie a küldetést. Ettől függetlenül utálta az egészet. Bezzeg a testvérei a közeli falvak ellen mehetek portyára... úgy érezte, a Farkasszellem pikkel rá.

Figyelmetlenül rálépett egy ügyesen megbújó, száraz ágra, s káromkodva állt meg. Még ez is! Amilyen szerencséje van, tuti meghallotta valami rózsaszín popóarcú, és jól kilyuggatja a bundáját... annak pedig nem csak a törzsfőnök meg a sámán nem örülne, de ő maga se!

Mindkét kezét az övére helyezte, hogy ha szükség van rá, vilámgyorsan előránthassa fegyvereit. Hirtelen ötlettől vezérelve felkapott egy súlyosabb kődarabot, és jó messzire hajította a susnyásba.

3.

A határvadász egyre közelebről érezte az ork szagát. Érezte, ez most nem egy egyszerű határátlépés, nem egy kóbor ork tévedt át. Ez az ork határozott céllal jött, és... egyedül volt? Mikor történt utoljára olyan, hogy egy magányos ork betévedt a birodalomba? Amennyire képes volt emlékezni, ilyen eddig egyszer sem történt.

De nem is számít. Az ork hamarosan elpusztul, teteme pedig tovább táplálja a selymes füvet, és a fehér kérgű nyárfákat... Megengedett magának egy félmosolyt, ahogy megpillantott valamit. Talán az ork terepszínűnek szánt kezeslábasának egy tenyérnyi foltját? A lombok túlságosan sokat takartak, ha pontos lövést akar leadni, közelebb kell lopakodnia...

Igen, semmi kétség, ez egy ork. Még mindig nem látszik teljesebben, és a tiszta fejlődéshez nem árt, ha mozdulatlan a célpont... de bánja kánya. Legfeljebb lassan, szenvedve múlik ki.

Ebben a pillanatban megzörrent valami a háta mögött! Ez meg hogy lehet? Ketten lettek volna? Vagy valahogy mögé lopakodott? Nem, az nem lehet, ekkorát nem hibázhatott... Pár szívdobbanásnyi időre megremegett a bizonytalanságtól, majd döntött, és lőtt. A másik golyó majd jó lesz a háta mögötti támadónak...

4.

Puskalövés dörrenése zavarta fel a ligetet, valami az arcába csapott, ő előrántotta pisztolyait, és vadul tüzelni kezdett a torkolatú felé. A golyók szétszaggatták a leveleket és a csendet, madarak röppentek fel, pillanatra elsötétítve a gonosz napsugarakat, vad örömmé változtatva a kellemes meglepedést, amit a pisztolyok





folyamatos dörrenései okoztak. Még néhányat kattantak a fegyverek, ahogy üres tárral is tüzelni próbált, aztán újra csend lett. Alig érezte az arcán csúfoskodó sebhelyet, ahogy lassan közelebb lépett, és újratárazta pisztolyait. A sebhely cool! Bejön a csajoknak... Tudta, hogy eltrafálta az elfet, talán többször is, hiszen vércseppek tarkították a zöldtet, de azért biztosra kell menni.

A pisztolyokat maga előtt tartva lépett a bozót mögé.

Az elf haldoklott, semmi kétség. Puha bőrzekéjén több helyen is átütött a vér, szája sarkából is csordogált... ám a szemei nem voltak üvegesek. Azok a szemek gyűlölettől ragyogtak!

És az ork csak ekkor vette észre, hogy az az elf puska, a röhejes virág meg inda mintákkal, még mindig az elf karjaiban fekszik, és egyenesen rámered! Villámgyorsnak szánt mozdulattal emelte fel a fegyvereit, s csak az utolsó pillanatban jutott eszébe a sámán instrukciója: „A farkasra mondom kölyök, ne a fejét! Érted? A fejének ne legyen semmi baja, különben felesleges az egész! A lényeg az agyában van!”

5.

Billy vígan baktatott a poros országúton. Végre elhagyhatta azt az átkozott erdőt... mindent összevetve, jó nap volt ez! Szerzett két vagány sebhelyet (egyiket ugyan vállba; ez nem segít a gyorstüzelésben, de a másik az arca került, ami nagyon menő!), és a küldetés is sikerrel zárult. Baljában a vértől áztatott zsák, mely pont alkalmasnak tűnt egy fej elszállítására, a hátán pedig az elf virágmintás flintája... elég egyszerű darab, de kifejezetten pontosnak tűnt, a kidolgozása miatt biztos megér pár aranyat.

„Botor népség. Azt hiszik, még sokáig élhetnek így elzárkózva...? Hiába lőnek olyan fene pontosan, ha mindenki másnak sokkal több lövésre van lehetősége. Egy puska sosem lehet olyan hatékony, mint egy pisztoly. Pláne kettő. A sámán is elmehet a... ahová a sámánok mennek, ha már nem kellene senkinek. Még hogy mágia...”

És amíg az elfek így vigyáznak az erdeikre, addig tuti nem kezdenek bányászni... és addig tuti nem lesz elég lőszerük soha.

Így még egy magamfajta kölyök is könnyedén legyőzheti őket... És nem kell hozzá más... csak egy kis előny. Egy kis elterelés. Csak egy kő...”

## Kétvirág

## Üdvözli önt a SynGen!

- Üdvözli önt a SynGen! - alighanem ez volt az első mondat, amit megtanultam.

A szokásos történet: apám elment, amikor még kisbaba voltam, anyám nem tudott mellettem rendes munkát vállalni, és inni is egyre többet ivott. Egyenes utunk volt a jótékonysági SynGen ebédekre. Én persze nagyon szerettem oda járni, akárcsak a többi, hozzám hasonló, rongyos kis kölyök. Hát igen, a nagy csarnok meleg volt télen, és elég hűvös nyáron. Aztán meg ott volt mit enni. Mit érdekelt bennünket, hogy a marhahúst algából vonják ki, a csirkecomb meg - állítólag - fákon terem... mindennek jó íze volt, és volt belőle elég. Otthon pedig nem.

Kifelé menet, mi gyerekek, még cukrot is kaptunk. Annál jobbat még soha ne kóstoltam: oda kellett nyomni a nyelvemmel a szájpadoomhoz, hogy kipukkadjon, és előntse a számat a finom gyümölcsíz. Nem tudtam ugyan, hogy milyen gyümölcs, de nem is érdekelt. Én mindig zöldtet kaptam, de volt, aki pirosat. Egyszer rá is kérdeztem, hogy miért.

- Azért, mert te jó kislány vagy! - felelte a kék köpenyes Syngenta-néni, és megsimogatta a fejemet.

Nem hagyott nyugodni a dolog. Ezek szerint a rossz gyerekek piros cukor való? És annak vajon milyen az íze? Na nem mintha bármi bajom lett volna a zölddel. De kíváncsi voltam, mint minden gyerek.

Másnap tehát minden, de minden trükköt bevettem, hogy rossz kislány legyek. Még az asztalra is felmásztam a sáros cipőmmel (amit direkt beszároztam előbb). Meg is lett a jutalmam: életemben először és utoljára kipróbálhattam a piros cukrot. Szörnyű volt. Vagyis, hát nem, mert nagyon is jó íze volt persze, csak valahogy ragacosabb, mint a zölddé. Nem is az íze volt a baja, hanem az, hogy aznap, sőt, egészen másnap délig nem is voltam önmagam.

Később mindig így neveztem ezt az állapotot: Zombi. Csak kóvályogtam egy egész napig, és nem volt kedvem semmihez sem. Hogyha meg kértek tőlem valamit, kényszeresen megcsináltam, de mintha csak álomban tettem volna.

Másnap már újra jó voltam. És azután is nagyon, de nagyon figyeltem, nehogy panasz legyen rám ezeken az ebédeken, jól megtanultam a leckét...

## Időfolyó

Áradj bőszen, időfolyó,  
Moss el mindent, ha rossz, ha jó,  
Zúdulj tovább éjjel-nappal,  
Újíts minden pillanattal!

Rohanj tovább, időfolyó,  
Úszik veled hal és hajó,  
Alakzatok, szögek, körök,  
A pillanatban legyél örök!

Sodorj tovább, időfolyó,  
Mosd át szívem, ha rossz, ha jó,  
Erőd csodás, épít, rombol,  
Tisztít, fertőz, nyugszik, tombol.

Száguldj tovább, időfolyó,  
Újítsd lelkem, ha rossz, ha jó,  
Energiaid gyógyít, életet,  
Mindig és most, áldlak téged!

Norton

## Két sci-fi haiku

XXVI.

Balga kívánság  
Földfelkeltét lesni meg  
Hold túloldalán

XXVIII.

Vitorlám dagad  
a tomboló napszélben  
rám tör a magány

Fuvallat





## Dea

barley rover

Brian fekete BMW kabriója csikorgó gumikkal, nagy gázzal bevágott a busz elé és bekanyarodott a benzinkútra. A Bloody Baked turnébuszának sofőrje beletenyereelt a dudába és félrerántotta a kormányt. Az ezüstmetál monstrum vérszesen megbillent, de azután sikerült visszanyernie az egyensúlyát és besorolt Brian autója mögé. A busz ajtaja sziszegve kinyílt és egy nagydarab, fekete bőrruhás, hosszú szőke hajú fickó szállt le róla, majd lendületes léptekkel dühösen a BMW-hez ment.

- Hülye vagy, baszd meg?! - kérdezte teli torokból ordítva, hogy túlharsogja a kocszi hangszóróiból dübörgő zenét.

A kabrióban ülő kérdezett lekapcsolta a CD-lejátszót, vállig érő sötétbarna haját hátradobta, és a napszemüvege fölött ránézett a másikra.

- Nem hülye. Komplettn őrült. Papírom is van róla - válaszolta. Kinyitotta az ajtót, kiszállt az autóból és bátran kihúzta magát. Akármennyire feszített, legalább egy fejjel alacsonyabb volt a szőke óriástól. Egy hosszú percig farkasszemet néztek, akár a vadnyugat hősei, végül mindketten elvigyorodtak és megölelték egymást.

- Már azt hittem, utol sem érsz minket - mondta a bőrszerkós Ollie Fourstrings, a banda basszusgitárosa.

- Volt egy kis dolgom - suttogta rejtélyes mosollyal az arcán Brian Holler, a zenekar énekese, és elővett a zsebéből egy fehér porral teli zacskót magyarázatképpen.

- Csak ne vidd túlzásba! - mondta Ollie a fejét csóválva, azután elindult a mosdó felé.

Időközben a csapat másik két tagja is leszállt a buszról. Brian visszarakta az anyagot a farzsebébe és üdvözölte társait. Zack Flay, a rasztás hajú gitáros már láthatóan a szokásos fellépés előtti lámpalázától szenvedett, főleg, hogy a ma esti buli mérföldkő volt a zenekar életében. A turné első állomása egy neves stadionban, akkora tömeg előtt, amiről eddig álmodni sem mertek. Val Crusher, a dobos vele ellentétben nyugodtan viselte a felhajtást. Álmosan hunyorogva a napfényben baseball-sapkát húzott kopasz fejére, és szakadt tornacipőjében a WC irányába csoszogott.

Mindannyian másképp viselték a hirtelen jött sikert, de abban egyetértettek, hogy megdolgoztak érte és megérdemelték. Az utóbbi tíz évben hosszú és olykor nehéz utat tettek meg a középiskolában alapított amatőr zenekarral. A kisvárosban, ahonnan elindultak, nem sok érdeklődés volt a lázadó fiatalokból álló csapat zenéjére. Eleinte (mint a legtöbb hasonló kezdő formáció) kizárólag híres bandák népszerű dalainak feldolgozásait játszották változtatás nélkül, képességeikhez mérten a legpontosabb másolatban.

Szimpla buli-zenekar, akik jelképes, minimális összegű belépőt szedtek a környékbeli klubok hétfői rendezvényein, és maximális lelkesedéssel zúztak az ötven-száz fős, részeg közönség előtt. Füstös pincekocsmák fülledt, izzadságszagú belsejében olcsó hangszerekkel és pocské hangosítással áldoztak a rock nagyjai előtt, magukénak érezve a lejátszott számokat. Brian szüleinek télen fütetlen, nyáron tűzforróvá melegedett garázsában próbáltak a szomszédok folyamatos, felháborodott panaszaitól kísérvé. A régi szép idők.

Néhány évnyi haknizás után megszületett az első saját dal ötlete. Mint kiderült, Brian tehetséges szövegírónak bizonyult. Szavakba öntötte világszemléletét és minden belső küzdelmét. Egyszerűen, naturalisztikusan, cenzúra nélkül. Biztos recept a fiatalság meghódítására, akik úgy érezték, a saját gondolataikat hallják. Újabb és újabb szerzemények születtek és lassan felváltot-

ták a feldolgozásokat. Közönségük elégedett volt a váltással. Zeneileg egyre merészebben szakadtak el a bevált sémáktól, egyre többet kísérletezve saját stílust alakítottak ki, aminek egyszerű titka volt: megvalósították azt, amit más zenékből hiányoltak.

A következő években saját költségből felvettek egy kislemezt a legjobb dalaikból, de mivel forgalmazót nem találtak, promóciós anyagként ingyen osztogatták fellépéseiken. Underground körökben terjedt a hírük, és egyre több lehetőséget kaptak megmutatni magukat. Az igazi áttörés életük első és egyben utolsó tehetségkutatóján történt, ahol ugyan nem értek el helyezést, viszont megismerkedtek a zsűri egyik tagjával, aki látott bennük fantáziát. Marcus Greedy megfelelő részesedésért elvállalta a csapat menedzselését. Ő már akkor tudta, hogy az újszerű hangzású, Brian változatos énekhangjával és dinamikus előadásmódjával megerősített banda jó pénzért eladható termék.

A többi már jött magától. Beindult a gépezet. Lemezfelvétel profi stúdióban, látványos videó, amit a zenei csatornák rendszeresen leadtak. Interjúk, cikkek, pólók és mindenféle propaganda. Akár a mesében. Rövid időn belül a rockzenei slágerlisták élén találták magukat. Marcus biztos kézzel irányította a zenekar sorsát, és mivel tudta, hogy addig kell ütni a vasat, amíg meleg, megszervezte a huszonöt állomásos országos lemezbemutató turnét.

Brian elégedetten gondolt vissza saját sikertörténetükre, miközben teletöltötte a BMW-je tankját. Elkészönt a többiektől, akik útnak indultak turnébuszal a szálloda felé, és a kabrió kulcsát pörgetve az ujján dudorászva belépett a benzinkút boltjába, hogy fizessen és cigarettából is feltankoljon.

Amikor kilépett az ajtón egy karton Lucky Strike-kal a hóna alatt - maga mögött hagyta a pufók eladó lányt, aki kerek arcán átszellemült kifejezéssel nézegette a blokkra írt autogramot -, meglátta az autója mellett álló szépséget.

- Segíthetek? - kérdezte Brian a neki háttal álló karcsú lánytól.

- Tiéd ez a járgány? - kérdezett vissza a hosszú, vörös hajú bombázó. Brian felé fordult és a kocsinak támaszkodott. Félredöntött fejjel, bájos mosollyal nézte a tátott szájjal álló férfit, aki egy pillanatra teljesen belefeledkezett az élénkzöld szempár látványába.

- Igen, az enyém - válaszolta Brian, és megpróbálta összeszedni magát. A lány szépsége döbbenetes erővel hatott rá. Nem volt válogatos a nő terén, és eddig nem is tudta, hogy ha lenne tökéletes ideálja, valószínűleg ez a lány lenne. Megbabonázva nézte a tiszvörös tincsekkel keretezett, halvány szeplőkkel pettyezett arcot. Erővel próbálta elszakítani tekintetét a smaragd zöld szemek fogságából.

- Ez te vagy? - kérdezte a lány, és Brian zenekaros pólójára bökött, ahol a vörös Bloody Baked felirat alatt a csapat képe virított.

- Igen, én - válaszolta Brian. Nagyot nyelt és lassan visszanyerte szokásos magabiztosságát.

- Este a városban játszunk.

- Ez szuper! El sem hiszem, hogy találkoztunk. Nagy rajongótok vagyok! - a lány szélesedő mosolya felfedte apró fehér fogait.

- A kocsimat hoztam a szerelőhöz - mutatott a benzinkút mögötti épületre.

- Ha gondolod, elvihetnél a városig, hogy ne kelljen taxival mennem.

Brian akkor már tudta, hogy nyert ügye van.





- Természetesen. Akár a bulira is bevihetlek - azzal kinyitotta a kabrió ajtaját, és betessékelte a lányt, aki virágmintás, könnyű nyári ruháját szemérmesen a combjára simította, és beült az autóba. Megvárta, amíg Brian is elhelyezkedik a kormány mögött, aztán kezét nyújtott.

- A nevem Dea - mutatkozott be.

- Brian Holler személyesen - fogta meg a kecses ujjakat a férfi, és biztos volt benne, hogy meg lesz a ma esti szórakozása még a fellépés előtt.

Dea egész úton csendesen hallgatta Brian dicsekedő beszámolóit a sztárságról, a zene kifejező művészetéről és a siker alkímiájáról. Végül a szállodában kötöttek ki. Magától értetődő volt, hogy így fog történni. Megismerkedésük első pillanatától egyértelműen látszott a kölcsönös vonzalom, és egyikük sem szerette a fölösleges színjátékot.

Amint beléptek a szobába, Dea kibújít a ruhájából, ami alatt nem viselt semmit.

- Nem kérsz előbb egy italt? - kérdezte Brian kiszáradt szájjal, de a lány válasz helyett már hozzá is simult és elkezdte levetkőztetni.

Másodperceken belül meztelenül álltak egymással szemben. Dea tökéletes testének látványa azonnali reakciót váltott ki a férfiből. Márvány-fehér bőrének tisztaságát halovány, kékes erek tarkították az ingerlő domborulatokon. Brian izmai megfeszültek a vágytól az egész testét beborító tetoválások alatt. A lány olyan mohón csókolta a testét, mintha kóstolgatná. A következő pillanatban Dea az ágyra lökte a férfit, rámászott és tetoválás nélkül magába húzta a szerszámát. Csupán néhány percig tartott, ahogy vadul meglovagolta, de Brian úgy érezte, élete legjobb dugása volt. Amit a lányban átélt, semmi eddigéhez nem volt fogható. A csúcspontoz közelében az ekstázison át ködös kép rémlett fel előtte a tárcájában tartott óvszerről. Dea mintha megérezte volna a gondolatait.

- Engedd be, nem lesz baj! - mondta lihegve, és Brian átengedte magát az orgazmusnak. A lány is elévezett, és a vaginája szinte magába szívta a férfi spermáját.

A beteljesedés után Dea hosszan megcsókolta a férfit, azután olyan erősen beleharapott az alsó ajkába, hogy Brian feje egy csapásra kitisztult.

- Megörültél?! - ordította, és lelökte magáról a lányt, aki elterült a padlón, majd hanyatt fekvé röhögni kezdett.

- Vesztett szuka - mondta a férfi, miközben a száját tapogatta. Érezte a vér ízét, és hogy az ajka zsibbadtan dagadni kezdett.

Elborult aggyal leugrott az ágyról, és megragadta a hisztérikusan nevető lány karját. Dühtől elvakultan az ajtóhoz rángatta, majd kilökte a szobából úgy, ahogy volt, meztelenül. Belülről bezárta a szobát, de még így is hallotta a folyosóról az egyre halkuló gúnyos röhögést. Aztán csend lett. Dea elment.

Brian döbbsen ücsörgött a szobában, és remegő kézzel rágyújtott. Végül, amikor valamennyire lehiggadt, elkönyvelte magában, hogy biztos valami drogos lehetett a lány. Egy lökött ribanc. Valamilyen szinten hozzászokott már az ilyenekhez. A fürdőszobában fertőtlenítette a száján lévő sebet, ami nem is volt olyan vészes, ahogy gondolta. Kivette a padlón heverő nadrágjából a kokszot, és a dohányzóasztalról felszívott egy csíkot, hogy összeszedje magát. A koncert egy óra múlva kezdődött.

Egy ötvenezer férőhelyes stadion esetében a harmincnolcezer közönség már teltháznak számított. Egész pontosan harmincnolcezer-hatszázharmincöt. A menedzserük szerint ennyi jegyet

adtak el a kapuk zárásáig.

A tömeg várakozásteljes morajlása betöltötte a levegőt, amikor a Bloody Baked tagjai az elsötétített színpadra léptek. Aztán felgyúltak a fények, és a dobos harmadik beütése után elkezdődött a show.

Az első szám elementális erővel robbant elő a hatalmas hangfalakból. A gitár reszelősen zúgott, a basszus és a dob gyomorba vágóan lüktetett, Brian pedig hol tisztán énekelve, hol sejtelmesen suttogva, vagy brutálisan hörögve köpte a közönség arcába a szöveget. Igazi frontemberként betöltötte a színpadot, felpörögve rohángászott a deszkákon egy pillanatra sem pihenne, és a közönség vele együtt egy emberként ordított. Brian Holler Istennek érezte magát, ahogy rajongók tízezrei ünnepeleik.

Amikor Dea megjelent a stadion kapuja előtt, a biztonsági őrök úgy néztek keresztül a meztelen nőn, mintha ott sem lenne. Könnyű, légies léptekkel besétált, és megindult a belső falak mentén.

- Kibasoztull örülök nektek, és boldog vagyok, hogy itt lehetek veletek! - kiáltotta Brian a mikrofonba, azután felzúgtak a következő dal akkordjai.

Dea ökölbe szorította a kezét, és hegyes körmei belevájtak a tenyerébe. Kiserkenő vére fekete volt és sűrű. Szinte andalogva lépkedett a tomboló emberek között, akik akaratlanul utat engedtek neki. Lassan körbejárta a stadiont, időnként véres kéznyomokat simítva a beton falakra.

Brian félmeztelenül, izzadságtól csillogó felsőtesttel a színpadról a közönség közé nyúló, méternyi széles stégszerű kiszögellésen állt. Lábai alatt a tömeg fölfelé tartott kezekkel tombolt. Akkor látta meg a lányt. Gyönyörű meztelen teste szinte világított a sötétben. Vörös haja lángolva örvénylett nyugodt, hideg arca körül és egyenesen felé tartott. Az emberek tengere megnyílt előtte üres folyosót alkotva a színpadig. Brian kővé dermedve nézte, ahogy a lány beszélni kezd, de az idegen szavakat a saját szájából hallotta előtörni.

- Tnabartsinim tse muidnarp - suttogta Brian a mikrofonba, amit továbbra is görcsösen maga elé tartott. Érezte, hogy a száján lévő seb viszketni kezd. - Sarof inev sumpet tinev - mondta egyre nagyobb hangerővel, és a sebe is lüktetett. Dea már a színpad széléhez ért, felnézett rá ragyogó szemével, és rákényszerítette az utolsó szavakat, amiket Brian már úgy ordított, hogy a torka izzott az erőlködéstől. - SOEM SOREBIL!!!

Ekkor a világ meglódult és kifordult önmagából...

A kapuk előtt strázsáló őrök értetlenül egymásra néztek, amikor a hátuk mögött elhallgatott a koncert zaja. Megfordultak és beléptek a bejáraton. Odabent nem volt senki. Minden eltűnt. A harmincnolcezer-hatszázharmincöt ember, a zenekar, a színpad. Minden, ami az előbb még a falakon belül volt.

Mintha egy erős földrengés rázta volna meg a színpadot. Brian elesett az alatta összerogyó deszkákon. Kábultan körülnézett és látta, hogy megváltozott a valóság. Egy sötétzöldes, rothadásszínű sziklával körülvett amfiteátrumban voltak. Felettük ismeretlen elrendezésű csillagok pislákolnak halovány fényeikkel. A színpad romjai maguk alá temették a zenekarja tagjait, és a közönség nagy





része is a zöld porban hevert fehér kövek között. Azaz nem is kövek voltak, ha jobban megnézte őket. Inkább csontoknak tüntek. A környező sziklákat sötét barlangok bejáratai lyuggatták. Zajt hallott a háta mögül, és amikor a könyökére támaszkodva megfordult, meglátta a felé lépkedő lényt.

- Eracudnam - mondta Dea recsegő, rovarszerűen kattogó hangon, és változni kezdett.

Brian felsikoltott a látványtól. Akárcsak a közönség. A barlangokból torz lények rajzottak elő hártás szárnyakkal repülve, ízelt lábakon futva, és rávetették magukat a rémült emberekre.

Brian Holler rettegve, nyüszítve hátrált a felé közeledő lény elől, aki nem is olyan rég még a szeretője volt. Dea kezei és lábai megnyúltak, elvékonyodtak. Új ízületek képződtek rajtuk, és mint egy óriási pók lábai, tartották potrohha gömbölyödő testét. Bőre megkérgesedett, és szelvényezett páncéllá alakult. Zöld szemei

résnyire szűkültek, majd olajosan fekete színűre változtak. Briant az egyik kemény láb odaszegezte a földhöz. Mozdulni sem tudott. Tehetetlenül nézte a fölé hajoló szörnyű arcot. Közben a szeme sarkából látta a pusztítást. Senki sem menekülhetett. Rajongóit élve zabálták fel a pokoli hordák.

- Arac - mondta a csáprágókká alakult szájjal, és rágni kezdte Brian sikoltó ajkait.

Dea ismét felvette álcáját, és karcsú alakjában lépkedett táplálkozó gyermekei között. Kezeit kinyújtotta, gyengéden végigsimított rajtuk. Elégedetten figyelte, ahogy minden apró húsdarabot eltüntetnek a csontokról. Ismét megegette őket, mint már annyiszor az évezredek során. Törékeny ujjait végigsimította a hasán. Érezte növekvő kicsinyeinek mozgását. Úton volt az új nemzedék...

## Egy szoba foglya

Valami furcsa szomorúság  
ül a szívemen  
Értéktelen vágyak s üres  
Álmok szüntelen

Aludni szeretnék még pár  
Órával többet  
De gondolataim tipró  
Lábaktól nyögnek

Félálomban botorkáló,  
Kínzó nappalok  
Tágra nyílt szemű, céltalan,  
Rémes hajnalok

Én választottam fogdámul e  
Kietlen tanyát  
Hol vastag láncaimat rázva  
Kergetem a magányt.

*Aryol*

## Csillagiság

Éjpázsiton lépdelnek  
parány fényhangyák,  
idők céurnamezsgyéje  
a csillagiság.

Csöpp álarcúak, akár  
épp nyíló magvak,  
de a dajkáló mennynél  
hatalmasabbak —

Égbolton elfér az is,  
mi füst, s ami rög,  
de a hit szikráiban  
csak az, mi örök.

*Csillangó*

## Szüntelen...

Veled fekszem, Veled kelek,  
Csak Rólad szól minden éjjelem.  
Álmomban is Téged kereslek,  
Miért nem fogod két kezem?  
Búskomoran ébrednek:  
Hát nem vagy itt velem...  
Újabb nap, min csak lézengek,  
Talán levegőt is feleslegesen veszek,  
Hisz nem vagy itt, így mi értelme?  
Nélküled a vérkeringés is lassabban megy,  
A szív is néha-néha pumpál, s sokáig áll,  
Csak az agy és képzelet, mi megállás nélkül jár...

*Zhora*

## Üzenet a doboz oldalára

A Föld elpusztult, nincsen többé  
Mind meghaltunk, nem látsz többé.

Eltűntél valós világ!  
Virtuálisan megyünk tovább.

Doboz mélyén pislákolunk.  
Tudatunkkal kalandozunk

Képzelettel teremthetünk  
Hús és vér már nincsen bennünk.

Nem születünk, nem pusztulunk  
Nem veszeksztünk, nem búsulunk

Emberek régen voltunk.

Az információt elmentettük  
A dobozba beletettük.

Így élhetünk csak tovább,  
Ha elolvastad állj tovább!

*Adam Klausen*





## Maggoth

## RÉMSÉG AZ ABLAKON TÚL

*Hazugság, mit szemed lát,  
Cselszövés és ámitás,  
Csábítás, mit Sorsod szőtt,  
Szemfényvesztő ármvjáték,  
Nem segít a számítás.*

Alan remegő kézzel gyűjtött rá a dolgozósobában, miközben az amerikai nagyvárosokban pusztító vírusos agyhártyagyulladásról szóló CNN tudósítást bámulta. Egy zaklatott hangú riporter taglalta, hogy a mutálódott kórokozó már a falvakat is elérte, mialatt képsorok peregtek egy égő Los Angeles-i kórházzról és az épület romjai közt heverő elszenesedett hullákról. Idegesen deaktiválta a holofalat, majd letelepedett a foteljába az ablak mellett. Néhány hete menekült el a nagyvárosból, és barátja, Larry világtól eldugott nyaralójába rejtőzött a járvány elől. A kór minden rokonát elvitte, az ismerőseit, a volt iskolatársait, még a hályogos tekintetű öreget is a szomszédból a félszemű fekete macskájával együtt.

Alan nem akart megbetegedni. A vízióktól gyötört fertőzöttek eszelősen rontottak rá hozzátartozóikra, az agónia pillanataiban pedig rángatódva vért hánytak. A legszörnyűbb azonban mégis az volt, hogy senki sem tudta, miként terjed kór, és hogyan lehet védekezni ellene. Azt rebesgették, a vírus talán nem is erről a világról származik. A rettegő Alan alig néhány hét alatt csontig lesoványodott, és gyakorta kínozza fojtogató lidércnyomás.

Barátja birtokán átmenetileg megszabadult a veszélytől, de nem hitte, hogy sikerült végleg elkerülnie. Ösztönei azt súgták, a végzet makacsul a nyomában jár, és előbb-utóbb torkon ragadja. Sokat forgolódott álmában, napközben pedig beteges izgalom fogta el, amit a legsötétebb depresszió követett. Az apátia fogóságában többnyire semmi sem érdekelt, izgatott időszakokban viszont figyelmeztető jeleket keresett. Valamit, ami nem stimmel; egy sötét öment, ami riadóztatja az érzékeit; apró hibát a valóság szövetén, amely alól kivillan a rettenet.

Alan ezúttal is, ahogy általában, barátja dolgozósobájában szándékozta tölteni a délutánt, hogy a vidékben gyönyörködjön, ám megpillantott valamit odakint, amitől elfogta a rémület. A távoli lankákon egy szörnyet fedezett fel. Dübörgő szívvel felkapott házigazdája íróasztaláról egy vadonatúj Zeiss távcsövet, és lüktető halántékkal visszafordult az ablakhoz. Remélte, hogy csak a képzelete játszott vele, ám csalódnia kellett. A visszataszító organizmus továbbra is ott vonaglott a látóterében. A fákkal összemérve valóságos gigásznak tűnt: oroszlántörzsét csillogó sörték borították, feje elülső részén csökevényes agyarak által keretezett ormányt viselt. Homlokán vastag tapogatók lengtek, hátából két pár hatalmas, ezüstös szálakkal összekapcsolódó bőrszárny meredezett, melyen halálfejre emlékeztető rajzolat éktelenkedett. A kreatúra idegborzoló hangja valósággal letaglóztta Alant.

- Minden rendben van? - Az ajtónál megjelenő Larry hangjában nyugtalanság rezdült. - Úgy bámulsz magad elé, mint aki kísértetet látott.

- Semmi bajom - hebegte Alan.

- Hát, én pedig én úgy érzem, rád férne valami hűsítő.

Alan nem ellenkezett, vendéglátójának ízletes koktéjljai mindig kisimították az idegeit. A bárszekrényhez siető Larry néhány perccel később egy pohár itallal tért vissza hozzá. Alan felhajtotta, és nyugalom szállta meg. Elvonult a szobájába, és a borzalomról napokig szót sem ejtett.

A hét közepén, a kora délutáni verőfényben ismét a kedvenc helyére csábult. A kedélyén eluralkodó hangulat arra készítette, hogy megnyíljon a belépő Larry előtt, aki figyelmesen hallgatta, miután elhelyezkedett az íróasztala mögött. Alan elmesélte neki rettenetes élményét, ám ódzkodott a szörnyeteg külső leírásától, mert nem akarta, hogy barátja zavart elméjének tartsa. Amikor befejezte mondandóját, Larry először szívből felnevetett, aztán komolyságot erőltetett a vonásaira. Alan szerette volna kibillenteni a lelki nyugalmából, ám végül ő esett ki a szerepéből, mert, amikor kinézett, újra megpillantotta a rémség körvonalait. Felugrott, felkapta az asztallapon heverő távcsövet, aztán remegve visszatült.

- Mi történt? - kérdezte Larry.

- Megint itt van az a dög - válaszolta Alan szemébe szorítva a Zeiss -, lefelé tart a domboldalon!

Larry felpattant, és hozzásietett.

- Nem értem - vallotta be értetlenül. - Semmit sem látok!

Alan összerándult, és leeresztette a kezében markolt szerkezetet.

- Az lehetetlen! - hangja riadtan csengett. - Itt vonaglik a szemem előtt!

Csüggedten bámult Larryre.

- Valami nagyon nem stimmel velem! Meghalok, ugye?

Barátja megcsóválta a fejét.

- Nem hiszem.

Alan ajka legörbült.

- Nem vagyok örült! - nyögte kétségbeesetten. - Tudom, mit látok!

Larry nagyot fúj, és visszasétált a saját foteljéhez.

- Eszemben sincs kételkedni - közölte megnyugtató hangon. - Biztos vagyok benne, hogy találunk racionális magyarázatot a dologra. Lenne kedved mesélni erről a valamiről?

Alan tenyerébe temette az arcát, és leírta neki az organizmus külsejét, barátja hümmögve hallgatta.

- Érdekes - ismerte el -, nagyon érdekes.

Larry ezután az elméleti fizika tényeiről kezdett magyarázni, majd áttért a rohamosan fejlődő technológia mind nagyobb átláthatatlanságára.

- Holografikus univerzumban élünk, Alan. Lassanként minden digitalizált álvalósággá válik, és már semmi sem az, aminek látszik, érzékleteink gépezeteken keresztül jutnak el hozzánk. Elég, ha egy homokszem kerül a fogaskerekek közé, és felborul az egyensúly.

Hirtelen mozdulattal aktiválta a jobb mutatóujját díszítő, körömnymi méretű ujjmobilt, és megjelenített egy adatbázist.

- Ez a Természettudományi Egyetem egyik alkönyvtára - árulta el barátjának. - Most pedig szeretném, ha helyet cserélnénk, mert úgy valószínűleg jobban bele tudok helyezkedni a problémádba.

Alan nem szívesen vált meg kedvenc bútordarabjától, de úgy döntött, lehetőséget ad Larrynek a bizonyításra.

- Nagyszerű - bólogatott a házigazda. - Kérlek, a távcsövet is hagyd a fotelban, mert fontos kelléke annak a jelenségnek, ami benned szorongásokat kelt.

Alan átsétált az íróasztal mögé, Larry pedig köpenyét a térde alá gyűrve befészkelte magát az ablak melletti fotelba.





– Nos, a szörnyről szóló beszámolóid érdekes képzettársításokra indított – ismerte el, miközben lapozgatni kezdte maga előtt a holografikus oldalakat. – Engedd meg, hogy felolvassak neked egy részletet az egyik egyetemista szakdolgozatából a Styxek fajáról, amely a Sphingidaék, azaz szenderfélék családjából, a Lepidopteraék rendjéből és az Insecták, vagyis a rovarok osztályából származik.

*Négy darab szárnyát színes, fémes csillogású pikkelyek fedik; szája nem más, mint az áll meghosszabbításában lévő felcsévélhető ormány, amelynek két oldalán pihével borított, csőkevényes tapogatók találhatóak. Alsó- és a felsőszárnya vékony szállakkal egymáshoz kapcsolódik, fején ék alakban két csáp meredezik. A halálfejes pillangó idegborzoló hangja és szembeötlő koponya mintázata gyakorta félelmet kelt az egyszerű embe-  
rekben.*

Larry készenléti állapotba kapcsolta az ujjmobilt, majd Alanéhez hasonló pozitúrát vett fel a fotelben, és az arcához emelte a távcsövet.

– Aha, itt is van! – kiáltotta elégedetten. – Látom a jó öreg szörnyet, ahogy lefelé ereszkedik a domboldalon. El kell ismernem, figyelemreméltó példány, mégsem olyan távoli és hatalmas, amilyennek képzelted. Az igazság az, hogy az utolsókat rúgja az orrom előtt egy hálóban, amit egy pók szőtt az ablakra; aligha lehet nagyobb három hüvelyknél, és messzebb sincs ennél a pupilámtól, csupán a távcső növeli gigantikussá a méreteit!

Leeresztette a Zeisst, és Alanre mosolygott.

– Nincs miért aggódnod, barátom, optikai csalódás áldozata letél!

Alan eltátotta a száját, aztán az ablakhoz sétált. Mutatóujja idegesen kopogott az üvegen. Módszeresen tanulmányozta a hálót, a közepén árválkodó lepkét és a sarokban várakozó pókot.

– Hihetetlen! – hebegte.

– Majd én eltakarítom a rovarokat – jelentette ki Larry. – Te viszont jobban tennéd, ha lepihennél, bizonyára felzaklatott ez az incidens.

– Kimondhatatlanul – sóhajtotta Alan. – Hálás vagyok érte, hogy eloszlattad a rettegésemet!

Larry vállat vont.

– Ne is törődj velem!

Alan elhagyta a dolgozószobát. Larry tűnődő tekintettel nézte a becsukódó ajtót, aztán újra aktiválta az ujjmobilit, és hangfelvételt készített.

*Alan Simmons a hozzám kerülésekor képtelen volt értelmes emberi kommunikációra, mára viszont már rendszeresen beszélgetéseket folytat velem. Ez azonban nem zárja ki sem a visszaesés, sem a tévképzetek lehetőségét. Alan rezisztenssé vált az agyhártyagyulladás kórokozóival*

*szemben, ám a betegség komoly pusztítást végzett az idegrendszerében. Abban a hitben él, hogy régi barátok vagyunk, arról pedig fogalma sincs, hogy egy világtól elzárt szanatóriumban „vendégeskedik”. A fő probléma a halálfélelme. Megállás nélkül jeleket keres, és erős szorongás fogja el, ha talál egyet. Logikus gondolkodásra képtelen, és nappal is gyakran hallucinál, de racionálisnak ható érvek kibillentik a rögeszméiből, és stabilizálják az idegállapotát.*

*20...-es év márciusának tizenötödik napján a dolgozószobai foteljában ült, amikor megpillantottam vonásain a borzadó kifejezést, ami látomásainak jellegzetes kísérőjelensége. Beadtam neki tíz köbcenti Loptirolt, aztán hipnózisnak vettem alá, és kifaggtam. Iszonytató kreatúrát pillantott meg a domboldalon, és pár napon belül ésszerű magyarázatot kellett keresnem a jelenségre, mielőtt a félelmei nyíltan felszínre törnek.*

*Amikor az egyik böngészőoldalon ráakadtam a Styx lepke leírására, egy mesterséges állatot gyártó kibernetikai céghez fordultam, és élethű szintetikus rovarokat készítettem velük Alan megtévesztésére. A dolgozószobában elrejtett holokamera révén behatároltam az üvegnek azt a részét, ami a látószögébe esett az ominózus napon. A robotpók programjának engedelmességre megszötte a kijelölt területen a hálóját, én pedig beletettem a lepkét.*

*Minden készen állt, mire Alan rászánta magát, hogy elmesélje vízióját. Egy mentálisan egészséges ember egy pillanatig sem hitte volna el, hogy egy pillangó négy napig haldokolhat, ő azonban elfogadta a magyarázatot. Átmenetileg elhárítottam a problémát, bár tudom, nemsokára ismét szembekerül egy újabb hallucinációval.*

Larry kikapcsolta az ujjmobilt, és úgy döntött, eljött az ideje, hogy eltávolítsa az ablakból szellemi összecsapásuk kellékeit. Íróasztalából előhúzott egy nejlontasakat, és belesöpörte a géprovarokat. Hirtelen kín hasított az agyába. Összeszorított szájjal a halántékára szorította a kezét, és a málló vakolatú falnak dőlt. Homlokán veríték gyöngyözött, remegő tagokkal bámult ki az ablakon. Ereiben meghűlt a vér, mellkasára nyomás nehezedett. A dombok közt formátlan, lomha tömeg közeledett. A rémítő kreatúra mellett eltörpültek a fák, nyomasztó bömbölése fenyegetően szállt a táj felett.

A nejlonzacskó kicsúszott Larry ujjai közül, miközben az íróasztalon fekvő kopott távcsőhöz kapott, és a szemére szorította. A hatalmas, szárnyas szörnyeteg a ház felé kúszott. Larry felhördült, és előrenyúlt, mintha megérinthetné a rémséget. Felhólyagosodott keze átsiklott az üszkös, kitört ablakkereten. Torkából forró vérpatok bugyogott fel, a mutatóujján sötétlő, kormos gyűszű baljós koppanással a padlóra hullt. A Halál egyre közeledett, és a görcsösen köhögő férfi pillantása az ablak melletti, deformálódott fotelre vetődött. A benne heverő Alan elszenesedett holttestének látványa az agyába égett, és Larry arcára halotti maszkként dermedt a rémület.



## Szinyanovszk álmaí

Merész vagyok, mint egy graffiti a rendőrség falán, csak az a kár, hogy közben zabszem nem fér a fenekembe. Erre a helyre ilyen szuperhősök illenek, mint én – Szinyanovszk, a város, ami ahhoz is fáradt, hogy felemelje a fejét, ha kisüt a nap, és Anna, aki félve is szivárványokat meg vigyorgó embereket képzel bele.

Én a fantáziámmal, Borisz meg a humorával teszi elviselhetővé ezt a helyet. Borisz szemén nem alkohol meg visszanyelt könnyek néznek ki, csak szimplán az élet. Ha összetalálkozunk, és egyikünk sem túl ideges, megtörténik a csoda. Leginkább ezekért a percekért élek.

A város peremén csak lepusztult gyárak vannak, azokon túl pedig ritkás erdő a hajléktalanok és remeték fólíásátraival, meg a régi szovjet bunker, amit kisajátítottak a drogosok. Oda megyek, én, a hős, aki legyőzi a félelmeit, mert annyira hisz a varázslatban.

Az aszfaltozott utat kis ösvény váltja fel. Még itt is petárdák egyhetes maradványai hevernek, meg egy pezsgősüveg szilveszterről. Újévi fogadalom? Tegyen, akinek nincs jobb dolga. Én heti fogadalmakat teszek: ezt a hetet is túlélem, e héten is rávágom az ajtót a szomorúságra. Bumm! Ott maradsz! Amíg el nem jön a hétvége, és vele Borisz, hogy egy érintéssel messzire űzze. Vagy amíg nem jön egy újabb olyan álom.

Ez az egy varázslatos van Szinyanovszk városában, a közös álmok. Én ötször éltem át ilyet, és mindegyikre jól emlékszem. A legjobb két éve volt, azt álmodta a város, hogy még működik a Lepke vendéglő, és minden ingyen van, mert tündéreszküvőt tartanak. Annyám annyi idős volt, mint én, és rock and rollt ráztunk a színpadon. Akkor még iskolába jártam, és másnap reggel buzgón mutogattuk egymásnak az osztálytársaimmal, hogy ezen az utcán volt felállítva a rózsalugas, ott ment a lakodalmas menet... mindenki emlékezett mindenre. Aztán volt egy olyan, amiben sellők voltunk egy karibi tengerben.

A közös álmokat egy Manyenkának becézett, bunkerlakó drogos csinálja, ha lehet hinni annak, amit a kocsmában meg az ócskapiacón beszélnek. Én elhiszem... Nem nagyon van más választásom.

Felé baktatok a szeméttel teledobált, rossz úton, és örülök, hogy a büntudat nagyobb erővel hajt előre, mint amilyen a félelem visszafelé. Szerintem az egész erdő hallja a szívem dobogását.

A bunker bejáratánál tábortűz dögölődik – a vasbetonnak támaszkodó férfi biztos túlságosan ki van ütve ahhoz, hogy rakjon rá. Dohányfüst bodorodik elő cserepes ajkai közül, és amikor rám néz, nem találok az értelmet a szemében.

– Helló, Manyenkát keresem – mondom neki. Nem felel, csak a füstfelhőjét figyeli. Várom egy percet, aztán kinyitom a bunker vasajtáját.

Odalent bűdös van és sötét. Csak egyetlen petróleumlámpa ég a hosszúkás helyiségben, a szemem lassan alkalmazkodik a homályhoz. Valaki élém áll, eltakarja a fényt.

– Hé! – kiáltja. Férfihangja van.

– Nem akarok betörni – hadarom –, csak Manyenkát keresem.

Szinte várom, hogy rám vessék magukat. Azt hallottam, annyira szegények, hogy néha a dealereik hiteleznek nekik.

Az alak az arcomba röhög.

– Megáll az eszem! Manyenkát! Csak nem valami szépet szeret-

nél álmodni? Mi? Hehehe!

– Hagyjad már, hadd jöjjön – szól egy hang a sarokból –, úgyse jönnek hozzám lányok soha.

– Jól van, bratyó.

A férfi – vagy inkább srác – eláll az utamból. Három lépés, és már Manyenka előtt állok. Kicsi ez a bunker. Csak négyen laknak benne, takarók meg egy csomó ásványvizes üveg között. Pia sehol. Nekik nem volt szilveszter, és látszik rajtuk, hogy inkább a napi fogadalmak hívei.

– Nahát. Mi a megtiszteltetés oka? – néz rám Manyenka. Nem tudom megtippelni a korát, tizenötötől százig bármennyi lehet. A mosolyától egy picit felbátorodom.

– Nem akarok kertelni... egy álmot kérek. Maga csinálja őket, nem?

Hátraveti a fejét, és nevet egy sort. Nagyon őszintének hangzik.

– Hogy kérsz? Hát szerinted lehet csak úgy kérni ilyet?

– Remélem – felelem. – Tudok fizetni.

– Igazán? – Manyenka még mindig vigyorog – Hm. Kér. Egy ilyen lány, mint te. Neked is elég jó a fantáziád ahhoz, hogy szépeket álmodj. Látszik a szemedben – kacsint rám.

– Nem nekem kell – közlöm. – Apámnak.

Előveszem apám fényképét a zsebemből, és az orra alá dugom.

– Ennek az embernek. Fénykép alapján meg tudja találni őt?

A kép egy éves. Akkor még működött a csoda, és apám vígan élt két embernek is sok mérgező anyaggal a testében. Fémpor és élőlény szimbiózisa. Ha valamiben hasonlít is a Terminátorra, nem az üzemidő az. Harminc évet húzott le a gyárban, és tavaly eljött az idő, amikor betelt a pohár. Hetek óta csak otthon fekszik, elutasítva orvost és kórházat, és veszekszik a családjával. A legdurvább sértéseimet vágom hozzá, pedig szeretem. Sokszor el akartam mondani neki, de mindig sírás lett a vége.

– Haldoklik – folytatom, amíg Manyenka a fotót nézegeti. – Csak van szíve magának! Kifizetem.

– Megható – vigyorog. A szemébe nézek, és isten bizony, Párizs fényeit látom. Igazi európai fény, mintha arany simogatná a bőröm. Egy párizsi utca, olyan, ahová mindig is vágytam. Rengeteg érdekes arc... egy szövetkabátos fiatalember megáll előttem, és az arcomba neveti: Te idealista!

Megrázkódom, mire megint a bunkerben állok.

– Mondtam én, hogy van fantáziád – mosolyog Manyenka. – Nem kell félni, ez jó dolog.

– Nem félek – hebegem. – És az idealizmusról is leszoktam. Csak hogy tudja.

Úgy néz rám, mint aki nem hiszi el. Látom a vigyorán, hogy érdeklém.

– A jó álmokhoz a legjobb anyag kell – mondja – az meg drága.

Előszedem a pénzt, amit a két zoknim közé rejtettem. Valószínűleg csak el fogja tenni, és nem csinál álmot. De mit tehetnék azon kívül, hogy reménykedem?

– Ha ez nem elég, akkor nincs üzlet – közlöm.

Manyenka bólint.

– Tudod-e, miért vagyok képes erre?

– Nem.

# A Nyakonöntött Próbagooblin Szolgáltatóház ajánlásával

- Hát mert találkoztam egy bolemnijel. Nem tudod, mi az, ugye? A drogos álom mélyén laknak, de néha a sima álomban is. Bizony. Csodás hatalmuk van ám. Megosztják veled, de megeszik, amit meg tudnak belőled. A lelkedet, az emlékeidet. Engem félbehagyott az enyém, és itt maradt az ereje. Csak azért mondom ezt el, mert talán találkozol eggyel. Nekik való vagy. Már ha még léteznek. És ha szólok nekik. Hehe.

- Nagyon vicces.
- Szerintem is - vigyorgó.
- Megpróbálok szuperhős maradni.
- Na, van üzlet? Megcsinálja?
- Megcsinálja - tiszteleg Manyenka, én pedig végre fölmehetek a szabad levegőre.

Még otthon is kísért, amit utánam kiabált: Vigyázz a bolemnijel!

Csócsált lelkű drogosok és közös álmok után mi bizonyítja, hogy nem léteznek? Tévészék és olvasgatók, hajnal van, mire benyel az álom. Meg se lepődöm azon, hogy most tényleg benyel, hogy fogai vannak, és feneketlen gyomra.

A bolemnijnek nincs arca, mégis tud nézni. Néz engem, és azon morfondírozik, hogy meg kéne jutalmaznia Manyenkát, amiért ilyen jó lehetőséget ajánlott. Egyek vagyunk, érzem, ő sem akar mást, mint én: csak egész lenni, tartozni valahová, bepattanni a helyére. Hogy is tudna szeretni, vagy önfelédten táncolni? Ő csak mások emlékei közt jár, és magába olvasztja, ami boldoggá teszi. Sírok és könnyörgök, erre megáll, és egész lénye egy nagy miért? lesz. Tudod, mit tudok, felelem neki, tudod, mit akarok. Minden éjjel láthatnád, mit hozok ki a városból, láthatnád, ahogy mindenki önmaga lesz. Megpróbálok megmutatni neki, elképzelni a leggyönyörűbbet, amit el tudok. Miért is ne köthetnénk üzletet, mondja, mert fáradt már a magánytól és a saját erejétől. Újra keresni kezd bennem, és a sikolyaimtól kísérve megsimogatja Borisz arcát. Szerelem. Ez ízlik neki.

Délben a telefonra ébredek. Egy Borisz nevű fickó az, a hangja ismerős... és szexi. Sejttem, hogy őerte sírtam az éjjel, és randit kérek tőle, amin jót mulat. A tükrös szekrényre nézek, és Párizs kacsint a szememből. Rávigyorgok a tükörképemre, mert tudom, hogy ez az év apám meg a helyes hangú fiú mellett egész Szinyanovszknak más lesz, mint a tavalyi.

Vantella

## Kristálysólyom interjú

- Mit tudhatunk rólad?

- Biztosak vagytok benne, hogy tudni akartok rólam bármit is? :)

Egyébként csak annyit, amennyit tudni érdemes: elragadó személyiséggemnél, ragyogó humoromnál és festői szépségemnél csak a szerénységem nagyobb.

Megszülettem 21 éve és boldogan élek, amíg rossz kedvem nem lesz.

- Kezdő lépésed a szakadék felé, avagy mikor kezdted írni, rajzolni?

- 14 évesen írni, leginkább verseket. Rajzolni úgy öt-hat hónapos koromban, és már akkor is nagyon ügyesen firkáltam színes vonalakat (görbéket) illetve köröket (görbébb görbéket).

- A Zombi apokalipszis A kezdet: Simagöröngyös című novelláskötetben négy illusztrációd is megjelent. Milyen volt először kézbe kaparintani?

- Hát igazából amikor ez történt akkor eleve kissé illuminált állapotban voltam egy szelet barackos lekváros házi linzertől. Ezt tetézve jöttek a simagöröngyösi zombik és elvittek egy vidámabb univerzumba. Azt hiszem, jó érzés volt.

- Hány novellát, regényt írtál idáig, ezek közül melyik jelent meg?

- Fuh várj, hadd számoljam össze...

Igen. Néhányat. :)

Novellából úgy 30-40-et, regényből

egyed, de az 4 részes és van egy, amit évekként elelőtt megkezdtem, viszont majd csak akkor folytatom, ha az első számút lezártam - ami őszintén nem tudom, mikor következik be.

Versekből van a legtöbb, az megvan 1000 is.

Egyébként egy novellám jelent meg eddig, 2 éve, és azóta nem nagyon pályáztam. A regényemet még csiszolgom, és igen... meg szeretném jelentetni - valamikor...

- És milyen érzés, amikor a te dalszöveget éneklis a színpadon?

- Büszke vagyok. :)

- Mennyi energia megírni egy regényt? Mondjuk egy olyan 709594 karakternyi hosszúságút?

- Hát nem vagyok fizikus, hadd ne számoljam ki!

Egyébként azt hiszem egy olyan 709594 karakternyit megírni nagyjából 2-3 év - ha beleszámoljuk a kézirat összedobását, akkor 4. Viszont ha törekszel a töled telhető legmagasabb fokú igényességre, eredetiségre, akkor örökké írod, mert mindig lesz valami, ami szerinted jobbat érdemel. Energia mennyi? Jobb időkben napi 5-6 óra írás/olvasás, válságosabbakban heti 2-3.

- Min dolgozol most?

- Épp egy interjún, amit az a Craz



készített, akinek illusztráltam a novelláimhoz.

Ezen kívül a regényem utolsó részén, annak befejezésén, csiszolásán, esetleg átírásán, aztán kezdem előlről az egészet egy másik nézőpontból.

Ja és van egy novella, valami Dezső, Béla és Dönci szerepelnek benne, akiket együtt kísérek el az alkotójukkal egy szebb helyre - nem mondom, magas a labda.



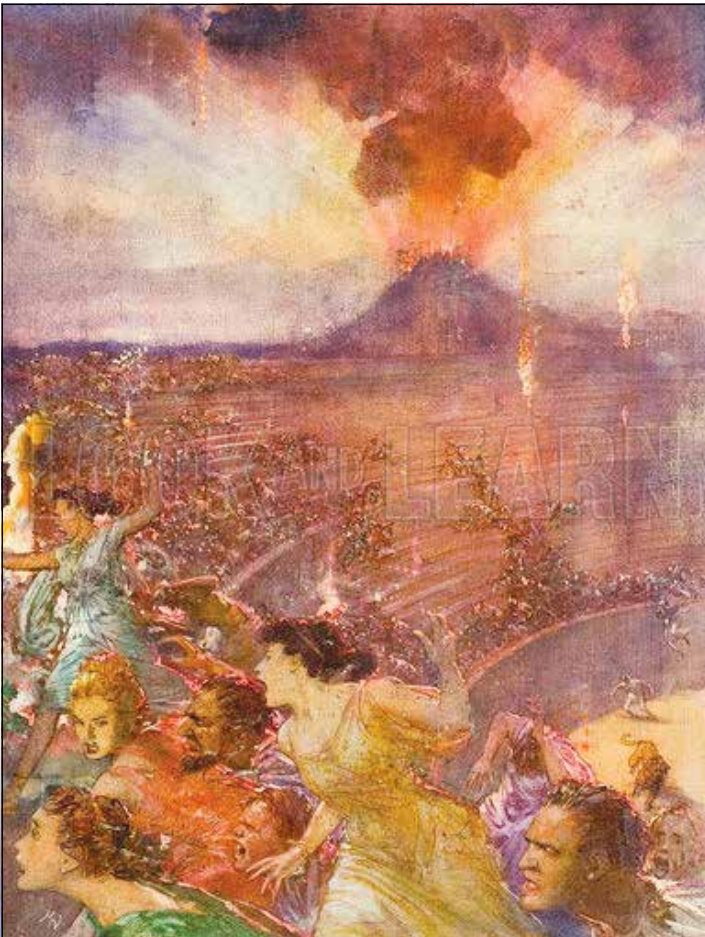
HomoErgaster

## Apokaliptikus Augusztus... mementók

Első apokalipszis: Ad-79, a Vezúv a Biblia archetípusa

...csak amikor eljött az apokaliptikus huszadik század finise, kezdték a kutatók mélységében felfogni annak a régi világvégének a jellegét és kiterjedését. Pompei feltárásának kezdetén üresen találták a városközpont házait. Ebből azt a téves következtetést vonták le, hogy a lakosok elmenekültek. Egy kis részüknek valóban sikerülhetett, azoknak, akik már a legelső mordulásra pánikszerűen elhagyták a várost, még kora hajnalban, és akár a bibliai Lót, vissza se néztek. Ők lehet, hogy túléltek. Később a városkapun túl aztán megtalálták Pompei lakosait. Több mint tízezer – de lehet ez húszas nagyságrendű is – csontváz fekszik a megkeményedett hamuban... ott vannak. A vulkáni felhő elkapta mind, nem volt menekvés. A herculaneumi csónakháznál, ami az apokalipszis igazi bugyra, kevesebb mint kéttized másodperc alatt párologott el, vált gőzzé egy lovas. Amikor ember és ló összeesett, testükből elforrta a víz, és mivel a gejzírek sokkal hidegebbek voltak az izzó levegőnél, a hamu kristályos, ásványi havazással temette el őket. Ugyanez történt a csónakházban az oda rémülten bezúfóldott emberekkel...

Az emlékezet megőrzött képei, a kollektív tudattalan hamujába ragadt borzalom, akár a mélyben lappangó szörny. A történelem rétegei onnan lennől, Mínotaurus labirintusából, aminek mélyén a szörnyeteg, maga a kitörés. A Kr. u. 79-es katasztrófát Róma sosem heverte ki, az őskeresztények pedig jelnek értelmezték. Mekkora volt köztük a felháborodás, amikor Mária, Jézus „jobbkeze” azt mondta nekik, hogy az apokalipszis üzenet az embereknek, de nem nekik, hanem az elérhetetlen jövőben élőknek. Mária szavai igazak. A Vezúv ma is időzített bomba, ha kitör,



holnap, vagy száz év múlva, a pusztítás iszonyatos lesz. Vulkanológusok megállapították, hogy még a Nápolyi öböl túlsó partján lévő sincsenek biztonságban! Az ifjabb Plinius már idős korában a császárhoz írott leveleiben adott részletes leírást a kitörésről. Ez a leírás tudományos értékű, és a hálás utókor a vulkanológia tudományában bevezette a „pliniusi” fogalmát. A Vezúv egy ilyen típusú tűzhányó, a legveszedelmesebbek közül való. A hamuban eltűnt Pompei és Herculaneum időkapuszulákká váltak. A múlt idők egy szeletéről olyasmiket mutattak meg, amit a civilizáció, fejlődése, megrázkódtatásai közepette bizonyosan elfelejtett volna...

„...Vesuvius hegyéből több helyen széles lángnyelvek és magas tűzszlopok csaptak fel; vakító fényüket még növelte az éjszaka sötétsége...”  
(ifjabb Plinius)

Jel 9.1 „Az ötödik angyal is megfújta a harsonát. Erre egy csillagot láttam, amint az égből a földre zuhant. Nála volt a mélység kútjának kulcsa.”

Jel 9.2 „Megnyitotta az alvilágot, a kútból füst szállt fel, amilyen a nagy kohó füstje. A nap és az égbolt elsötétedett a kút füstjétől.”

Jel 10.1 „Ekkor láttam, hogy egy másik hatalmas angyal száll le az égből. Felhő övezte, és szívárvány ívelt a feje fölött, arca ragyogott, mint a Nap, lába meg izzott, mint a tűzszlop.”

Jel 6.12 „Amikor feltörte a hatodik pecsétet, láttam, hogy nagy földrengés támadt. A Nap olyan fekete lett, mint a szőrszák, a Hold pedig olyan, mint a vér.”  
(Jelenések könyve)

„Ekkor felhangzott az asszonyok jajveszélése, gyermekek siránkozása, férfiak kiáltása: egyesek szüleit, mások gyermekeiket vagy házastársukat szólították, vagy hangjukról lassan felismerték; egyesek a maguk baján, mások szeretteik sorsán siránkoztak; akadtak olyanok is, akik halálfélelmükben a halálért esedeztek, sokan az égi istenek felé nyújtogatták karjukat, sokan mások azt hangoztatták, hogy nincsenek már sehol sem istenek, és rászakadt a világra az a bizonyos utolsó, örökké tartó éjszaka.”  
(Plinius)

A vulkánok és ez esetben a nagy Vesuvius az Isten kohói, megvan bennük a keleti ún. Trimurti jellemzői: Brahma, a Teremtő, Siva, a Pusztító, Visnu, a Megtartó. A vulkánosság az élet alapja, nélkülük nem lennénk. Pusztítanak és teremtenek. Pompei és Herculaneum nyilvánvalóan azért haltak meg, hogy örökké élhessenek, a hamu befedett mindent papírt, fát, húst és sok más, ami eltűnt volna az idők mélyén. Ezredévekkel később megtaláltattak, és újra élnek. Hírhozók. A könyvtárak amik megsültek ugyan, de hála a modern technikának olvashatóan fennmaradtak.

Akár a nag-hammádi papiruszokat – a gnosztikus evangéliumokat – 1945 augusztusában találták Alexandria mellett, ezt a teológusok apokaliptikus jelnek tekintik. Különös tekintettel az atombombákra. Ezek akkor keletkeztek, amikor még eleven volt a kor emlékezetében Jeruzsálem eleste, Pompei és Herculaneum eltűnte. Sokan úgy vélték, e kettő össze is függ. E kor katalizmái olyanok lehettek az akkor élőknek, mint ma Hiroshima és Nagaszaki nekünk.

„...sokan az istenek segítségért könyörögtek, de még többen gondolták, hogy nem maradtak már istenek, és az univerzum elsüllyed az örök sötétségben... Mikor (visszatért) a világosság, a nap sárgás volt, mint napfogyatkozás idején. Rémmülten láttuk, hogy minden megváltozott, mert eltűnt a hófúvásokhoz hasonló mély hamuban... A rettenés nem szűnt, mert a földrengések folytatódtak... Sötétség... tűz... parázs... és hamueső. Azt hittem, a világgal együtt kell meghalnom.”  
(Plinius)





A csónakház horrorja Herculaneumban.

„...Megnyitá ezért a mélységes kútat; és kijöve a kútnak füstí mint egy nagy kemencének füstí; és meghomályosodék a nap és a levegőég a kútnak füstí miatt... És ismét láték lovakat látásban... Ez háromtól ölettették meg az embereket harmadrészek, tudniillik a tűztől, a füsttől és a kénkőtől.”

(János jelenései)

Bár ki nem mondják, nagyon úgy tűnik, hogy a Vezúv attrakciója, a két város tűzhalála eljutott a bibliárokig, és megihlette azokat. Ez az esemény adott az őskeresztényeknek előzetest az apokalipsziszból. Nem nehéz megtalálni a párhuzamot ifjabb Plinius, János és Lukács között. Plinius 25 esztendővel később levelekben leírt beszámolója visszhangot ver az evangéliumokban, de érződik, hogy nem Plinius az egyedüli forrás. Ez logikus. Az ekkor már tekintélyes kormányzó a császárnak, jó barátjának írta a levelét, nem az általa értetlenül szemlélt szektásoknak. Ez azt bizonyítja, hogy sok beszámoló volt, a korszak emberei valószínűleg versben, prózában és egyáltalán minden önkifejezési módban megörökítették a traumát... ám csak Plinius levelei maradtak fenn. Ebben valószínűleg nagy szerepe volt a már világhatalommá váló egyháznak. 220 évvel a levelek után Eusebiosz püspök nagy reverenciával ír a Pliniusokról, még pedig azért, mert az ifjabbik kormányzósága területén megvizsgálta a különös szekta követőit, és zömmel felmentette őket a vádak alól. Lehet, hogy teljes bizonyosságot sose szerzünk a kontinentális lemezek forró zónái és az apokaliptikus látomások közötti összefüggésről. Ám ha mégis bebizonyosodik, az se lesz meglepő, nem az első eset lenne...

Második apokalipszis: 1914, A szarajevói diákok akciója és a következménye: hadüzenetek

„- Fölfelé jövet egy számot láttam a lépcsőház falán. 1914. Egészen friss karcolás.

- Én is láttam - bölintott a nő.

- Nem te karcoltad be?

- Én?! Mi közöm nekem kilencszáztizennégyhez?  
Simon nekitámaszkodott a hűtőszekrénynek.

- Több, mint hinnéd - maga elé nézett.

- Bibliai évszám.

A nő odébb lépett a tűzhelytől. Ajkát megérintve tanulmányozta a falra erősített fűszertartót.

- Mitől Bibliai?

- Már az őszöveltség is több helyen utal rá, mint a világvége kezdetét jelző csengettyűszóra. Jehova tanúí, mint a téboly első napját hirdetik, és végül maguk a száraz történelmi tények is arra vallanak, hogy 1914. augusztus negyediké az a pillanat, amitől fogva a világ fenekestül felfordult, és egyre gyorsuló tempóban rohan a katasztrófa felé.

- Ámen - a nő rázni kezdte a borsszórót a hús fölé.



A magyar realista irodalom gyöngyszeme.

A fenti idézet Munkácsi Miklós: *Kihívás* c. regényből való. A mű 1981-ben jelent meg a Magvető kiadó Ra-Re sorozatában. Ebből a könyvecskéből készítették az egyik világsiker magyar filmet, a *Dögkeselyű* címűt, Cserhalmi György főszereplésével, aki Simont, a meglöpött taxisofórt alakította zseniálisan. Sok év után, most a szentesi Kincsesláda antikváriumban végre beszereztem a kötetet, és abban olvastam ezt az érdekes közjátékot, ami a filmben természetesen nincs benne. A Vezúv után az új világkor, a minden addiginál pusztítóbb háborúk kora, a gyorsulás kora, maga az apokalipszis. A „nyugis” XIX. század végét ért, elkezdődött a huszadik. Milyen furcsa, és valószínűleg egyáltalán nem





véletlen, hogy a XXI. nyitánya is kemény lett... alighanem ilyen véletlenek nincsenek.

99 éve már, jövőre lesz kerek 100. Az emberek ha azt hallják: világháború, automatikusan a másodikra gondolnak. Ha sok az ismereti hiányosság a második nagy háború körül, ez még inkább igaz az elsőre. A kettő pedig szervesen összefügg, vannak, akik egyenesen úgy fogalmazzák, hogy 1914-től 1945-ig egyetlen gigászi háború folyt, egy húsz éves viszonylagos fegyvernyugvással. Bizony ez a nézőpont is igaz. Szarajev és környéke már az ókor óta határvidéknek számított. Hellász, Róma, a délre törő törzsek, a Nyugat-Római Birodalom, Bizánc, végül aztán a Habsburgok országa, Velence és a Török Birodalom között. A Habsburg uralom kétségtelenül szabadabb volt, mint a török, akik janicsárnak fogdosták össze a kisgyerekeket. Ám a rájuk kényszerített német nyelv, az annektálás évfordulóján kötelező mise fájt a sok hazafinak. A pánszlávizmus, melyet a Balkánra tekintő cári Oroszország táplált, egy egységesülő, önálló szláv konglomerátum álma sokakat fűtött. Neve is volt: Szolvenszkij jug-szláv dél. De a Jugoszlávia, mint fogalom jóval könnyebben terjedt, és egyszerűbben fejezte ki a régi egyesülési törekvést. Ám „Jugoszláviát”, amikor a vérfolyam után mégis megszületett, mindenki mesterséges alakulatnak tekintette, és az is volt. A trónörökös nagy vehemenciával készült átvenni a birodalmat agg apjától, gyakorolta az aláírást: II. Ferenc. A látogatástól félt, mert érezte a

gyűlöletet, de leendő uralkodóként erőt akart mutatni. A merénylők, mert többen voltak, az iskolapadból épp csak kikerült diákok kalandos úton jutottak el a helyszínre, melyet erősen őriztek. A fegyvereket: pisztolyokat és bombákat külön szállították, gátlástalanul belerángatva az akcióba magas rangú hivatalnokot és egyszerű parasztot éppúgy. A többségüket később elfogták. Forrón tüzelt a nap, amikor a kilométer hosszú Alma parton átgördült a trónörökös kocsikonvoja. Tíz óra múlt. Egy Mitterhuber nevű titkosrendőr egy lámpának dőlve izzadt, amikor egy zsíros kalapos, fekete kabátos karcsú férfi udvariasan megkérdezte tőle, hogy melyik kocsiban ülnek a magas személyek. A közeg gyanútlanul megmutatta neki:

- Hát a harmadikban, nem látja?

A hölgy nagy kalapban, és fehér ruhában, az Hohenberg hercegnő. Szakrament! Maga mit csinál? A titkosrendőr halálra rémülve látta, hogy a fiatalember kézigránátot ránt elő, kibiztosítja a lámpavason, majd lendületesen a főherceg kocsijára dobja. A sofőr látta, hogy valami repül feljűk, lebukott, és gázt adott, a kocsij ugrott egyet. A főherceg egy elegáns mozdulattal lepöckölte a gránátot a kocsiról, ami a konvoj harmadik és negyedik kocsija közé esett, majd felrobbant. Merizzi alezredes autója megrongálódott, az úttestbe mély lyukat vágott a robbanás, a járdán sebesültek fetrengtek kínjukban. 20 sebesültet kellett ellátni, Merizzi ezredet kórházba szállították. A hercegné könnyebben megsérült

**A Székesfehérvári Friss Ujság ára helyben és vidéken 4 fillér.**

XVI. évfolyam 176. szám.

Kedd, 1914. augusztus 4.

# Székesfehérvári Friss Ujság

POLITIKAI NAPILAP.

**MEGJELENIK KORÁN REGGEL.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 4. Telefon 167. Interurban.

Kiadó-felajánló: FODOR GYULA

Szerkesztő: Nevesi Jenő.

**Előfizetési árak:**

Helyben három hónapra 1 hónap . . . . . K 60 SZÁR

Vidékre postán három hónap . . . . . K 20 SZÁR

Hirdetések díjazásán szerint.

## Kitört a világháború!

**Németország hadat üzent Oroszországnak.  
Oroszország megtámadta Németországot.  
A francia hadsereget mozgósították.  
Összeütközések az orosz-német határon.**

Königsberg, augusztus 3.

(A miniszterelnökség hivatalos jelentése.)

Minden kétséget kizáró híradás alapján jelentjük, hogy az ellenség több helyen átlépte a német határt. Bilderwaltschen postahivatalát elpusztították. Eydtükönnenben megjelent az orosz járó.

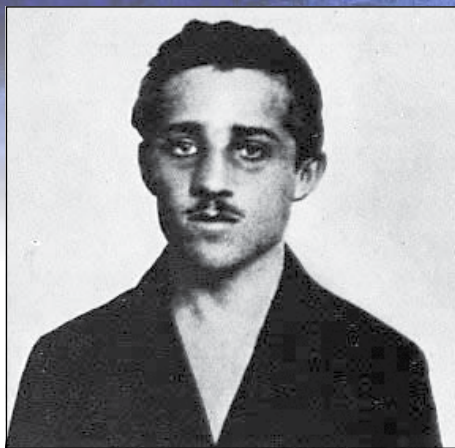
Berlin, augusztus 3.

(A miniszterelnökség hivatalos távirata.)

Vasárnap délután Nürnberg környékén francia aviatikusok bombákat doblak le. Minthogy Németország és Franciaország között hadüzenet e pillanatig nem történt, a francia aviatikusok bombákkal a nemzetközi jogon is súlyos sérelmet ejtettek.

Nagy Háború blog





A merénylő rendőrségi képe.

gaskodott hozzá, hogy vele maradjon. Ezúttal gyorsabban hajtott végig újra az Alma parton. A titkosrendőrök és más személyek az első két autóban ültek, álltak. A sofőr ekkor végzetes hibát vétett, mert ösztönösen az eredeti tervnek megfelelő útvonalon hajtott. A főherceg erre ingerülten figyelmeztetni akarta, és hátba vágta.

– Rossz az irány, tovább az Alma parton, a mindenségit!

A sofőr fékezett, hogy megforduljon, épp szemközt a járdával, ahol sokan álltak. Ott állt Gavriló Princip is. A táborkini díszegyenruhában feszítő, német módra felkunkorított bajszú trónörökös mit sem látó pillantása keresztül siklott a beesett arcú, sápadt szerb fiatalemberen, aki rosszul öltözött és jelentéktelen volt. A háború előtti pillanat kontrasztja. Ebben a pillanatban eldőlt a régi világ sorsa, a borkereskedés előtt álló alak revolvert rántott, és kétszer lőtt, izalmában oda se figyelve. Olyan közel állt, hogy nem hibázhatott. A kocsi a tehetetlen testekkel tovaszánguldott, míg a merénylőre ráugrottak a rendőrök. Július 28-án, Szent Vitus napján, fél tizenkettőkor már csak a halál beálltát állapíthatta meg az orvos. Princip a börtönben hevert, megverve, kifémamított karral. Így szidták: „Mocskos kutya! Szerb királygyilkos!” Bizony, ő egy királygyilkos volt. Századokon, sőt évezredek óta a királygyilkosság a legmegvetendőbb bűntett egyike volt, az apagyilkossággal egyetemben. Princip, a diák, más diákokkal összeesküdve szakrális bűntettet követet el, ami szakrális bűntettet vont maga után. Ez a tilalom az ó-hitben teljesen független a király uralkodásától, hogy igazságos volt-e, vagy nem. Az új kor, a „felvilágosodás” hozta el a változást. A „Fekete kéz” nevű anarchista szervezetet a cári Oroszország „futatta”, így magának a cári rendszernek része volt a szakrális bűnben. A tett nem hozta el a szerb függetlenséget, de elhozta a halált, szenvedést, a vörös forradalom minden borzalmát, és közvetlenül, de közvetve is milliók halálát a harctereken, hátszázadokban, két világégésben. Ugyanis egyik következik a másiktól. Sem Princip, sem a cár nem élte meg az általuk kirobbantott háború végét. A diák beteg és elkeseredetten halt meg a börtönben, a cárt az istentelen kommunisták mészárolták le családotul... a legenda szerint egy magyar kommunista, akinek később fontos szerep jutott osztályrészül egy másik, igaz forradalomban is ott volt... Szakrális bűntettre szakrális büntetés, ez lett a dicső cár sorsa. Az öt lemészárlók is csúfos véget értek... az új, vörös cár kezétől. A háború, mely 1914 augusztusában kitört, kezdetben amolyan régimódi, XIX. századnak indult, de hamar rémes szörnysülött lett. Az új háborús stílust a technológia uralta, és akadtak olyanok, akik ezt egyszerűen nem fogták fel. Az ő bűnük a géppuskafészek ellen erőltetett gyalogsági roham, a múlt csökevénye, és a következménye: lemészárolt hullahegyek, a holdfelszín-senkiföldjén, temetetlenül, meggyalázva. Ekkor kezdődött minden örület, ami a későbbi háborúkat

jellemezte. A továbbiakban egy részlet Gróf Andrássy Gyula: A világháború problémái c. 1916-os könyvének korabeli recenziójából. A könyvet egyébként le lehet tölteni a netről:

„...A háborúért való felelősséget t... mindenki más előtt Oroszországra hárítja Andrássy. S tétele erősítésére a háború kitörését megelőző diplomáciai tárgyalások aktáiból kitűnően csoportosítja érveit. Tulajdonképpen már mindazt jóval előbb elmondja, amit Grey, Szaszonov és Bethmann Hollweg későbbi vitáiból untig ismerünk. A háború végső, nyilván csak technikai s nem dinamikai okát Andrássy is Oroszországnak Németország elleni mozgósításában látja, amely éppen akkor csapott le, amikor Ausztria-Magyarország engedékenysége a háború elkerülését esetleg még lehetővé tette volna. ...Andrássy szerint, ha Szerbia felelős is első sorban a történelemért, de felelőssége talán még sem olyan lesújtó, mint Oroszországé; hiszen Szerbia azért sem lehetett válogatóeszközökben, mert még közel van a teljes barbárság korához. Beszámíthatatlan orgyilkosok tette rántotta magával Pasicsot, aki pedig aligha akarta a háborút már most megindítani; s a gyilkosok által bevonszolt Pasics rántotta magával a cárt, akinek pedig semmi reális érdeke nem volt a játékban. Ezt az újabb fontos tételét Andrássy így bizonyítja: Az orosz presztízt az sem gyengítette volna, ha Szerbiának olyan tanácsot ad, hogy fogadja el összes követeléseinket, ezzel szemben a cár biztosítani fogja függetlensége és integritása fenntartását. De Oroszország félt, hogy a pusztá katonai legyőzetés a területi integritás biztosítása mellett is politikai függésbe hozná Szerbiát tőlünk; s így a tervezett nagy leszámolás idejére Szerbia offenzív erejét elvesztené. Holott Oroszország óriás defenzív energiája nem szorult Szerbia haderejére. Andrássy szerint vitális orosz érdekek nem forogtak kockán. Hiszen, ha Szerbiát meg is büntetjük, legfeljebb múltó tekintély-emelkedésről lehetett volna szó, amelyet megfelelő politikával igen könnyen újra ellensúlyozhatott volna Oroszország.”

Andrássy konklúziója ezek után az, hogy ha Oroszország azért tette magáévá Szerbia ügyét, mert engedékenysége következtében esetleg mégis annak a veszélynek lett volna kitéve, hogy az ügyis elhatározott, de végrehajtásában valamivel későbbre tervezett nagy leszámolást Szerbia nélkül fog kellene megvívnia; ha szükség volt Szerbia seregére s arra, hogy a Karagyorgyevicsek legyenek a szlávizmus faltörő kosai: akkor eljárása politikai számítás szempontjából érthetőbb ugyan, de emberi és erkölcsi szempontból nem kevésbé jogosult, mert Oroszország hódítási vágyból indította meg a háborút. Oroszország hódító háborúját tehát mindenképpen jogosulatlannak látja Andrássy.

...Andrássy könyvének hátránya, az érdekesség szempontjából viszont előnyére válik: a könyv tulajdonképpen a világháború aktuális eseményeihez fűzött cikkek és előadások gyűjteménye s így Andrássy gondolatai mintegy előttünk nőnek, fejlődnek, olykor revideálódnak, tudományos műhelybe bepillantást engednek. Nem azért vállalta a cár – írja – azt az irtózatot kockázatot, amellyel a világháború jár; nem azért költött megszámlálhatatlan milliókat, hogy mindez áldozatok után ne tegye magát a Fekete-tenger feltétlen urává. Egy erős Szerbia a Balkán-félsziget északnyugati sarkán feltétlen érdeke Oroszországnak, mert orosz parancsszóra hátba támadhatja az ott élő és magukat esetleg emancipálni akaró nemzeteket s mert az Adrián az oroszok számára kikötőket biztosíthat, amire szüksége lesz, mihelyt a Középtenger egyik kapuját, a Dardanellákat uralni fogja. Itt már nem mondja Andrássy, hogy Oroszország számára a szerb kérdés távol fekvő, csekély kérdés; és itt a világháborút már egyenesen azon – Oroszország geografikus helyzetéből elkerülhetetlenül folyó – hódító politika következményeként tárgyalja, amelynek Péter cár óta végcélja a Dardanellák és a Boszporusz felett való uralom s amely politika lényege, sine qua nonja mindig az volt és mindig az lesz, hogy orosz akarat uralkodjék egészen a Dunáig és tényleg független államélet Oroszország határai és Konstantinápoly közt ne létezzék. Így ír Andrássy Törökország beavatkozásának





küszöbén. S Törökország beavatkozása után azt írja, hogy még ha a török mindvégig neutrális is marad, Oroszország erőfeszítéseinek legbecesebb gyümölcsét okvetlenül vele szemben szedte volna le, mert az orosz imperializmusnak a lengyel és rutén területek meghódítása sem nyújt akkora értéket, mint a tengerszorosok föltétlen és abszolút uralása. Végül könyvének a tartós béke biztosítékairól szóló fejezetében Oroszország európai imperialisztikus politikáját már teljesen érthetőnek és természetesnek mondja. Andrassy, s csupán azt teszi hozzá, hogy ez nem az egyetlen lehető imperialisztikus politika s nem is az, amely Oroszország érdekeinek leginkább megfelel.

Jövőre a kerek évfordulón bővebben taglaljuk majd a huszadik század véres nyitányát.

#### Az első világháború – a nagy háború – „vívmányai”:

##### Villámháború

Itt még nem sikerült maradéktalanul, néhány magas rangú tiszt önféjűsége miatt. Ebből lett az állóháború. A következőben már mindent elsőprő siker.

##### Gépesített háború

A tömegpusztító fegyverek bevetése: géppuskák, tankok, gigászgépek.

##### Anyagcsaták

Például a Verdun-Somme „vérszivattyú”. A brit hadsereg sem előtte, sem azóta nem szenvedett akkora veszteséget, mint amikor egyetlen napon, néhány km-nyi holdfelszínért vívott szörnyű küzdelemben, stratégiai áttörés reménye nélkül folyt a harc. Ezt a napot fekete napnak is hívják az angolok, és még a második világháború sem úberelte.

##### Vegyhi háború

Harci gázok bevetése, szörnyűsége eredményel. A második kezdetén mindenki ettől félt a legjobban, és épp ezért senki sem alkalmazta.

##### Légi harc – felderítés – bombázás

A repülőgép vadiúj fegyver volt, s kezdetben nem is aknázták ki a benne rejlő lehetőségeket. A légi felderítés a frontok mögötti mozgásokat figyelte. A bombázások kezdetben még léghajókról folytak, aztán a könnyű zongorahúr merevítésű repülőkből kézzel dobták ki a bombákat. A légi harc a háború félidejétől fejlődött rohamosan, főleg amikor megjelent az ún. szinkronizált géppuska.

##### Korlátlan tengeralattjáró-háború

Vilmos császár a Németországot sújtó blokádra válaszul rendelte el. A búvárhajók dízelüzemű motorja technikai fölényt biztosított a széntüzelésű hajókkal szemben. Folyamatosan fejlődött, de az ellenség sem maradt le, megjelentek a hajókonvojok, kísérő naszádok, mélységi bombák és a kezdetleges tengerészeti légierő, mely a búvárhajókat kereste, sőt már időnként bombázta is!

##### Megszülettek a rohamcsapatok

A vérszivattyú dagonyájában és purgatóriumi tüzében született meg az igény a világ első, „modern” elit alakulataira, az ún. rohamalakulatokra. Ez az izzó-véres acélbölcső ringatta a múltbéli és mai összes modern elit alakulatok őseit. 1916-tól magyar rohamalakulatok is harcoltak a háborúban. A német hasonló csapatokkal rendkívül hatékonyan harcoltak, tönkreverték az oroszokat keleten, 1917-ben.

##### Kronológia:

**1914. június 28.** Ferenc Ferdinánd Habsburg trónörökös Sarajevóban Gavrilo Princip nyakon lőtte. A seb halálos. Később, már a háború alatt konkrétan október 12-től lefolytatták a perét.

Börtönben halt meg, 1918. április 28-án, tuberkulózisban

**1914. július 19.** A Monarchia minisztertanácsa elfogadja a Szerbiának szóló jegyzék – ultimátum – szövegét.

**1914. július 26.** Oroszország, Szerbia nagy barátja titokban mozgósít. A parancsot már néhány nappal korábban megkapták az érintett alakulatok.

**1914. július 28.** A Monarchia hadserege részlegesen mozgósít.

**1914. július 31.** Oroszországban nyílt, általános mozgósítás.

**1914. augusztus 1.** Franciaország, általános mozgósítás.

**1914. augusztus 2.** Németország, általános mozgósítás.

**1914. augusztus 5.** Az Osztrák-Magyar Monarchia hadat üzen Oroszországnak.

**1914. augusztus 14.** Dörögnek a fegyverek...

#### Harmadik apokalipszis:

1939, Sztálin mosolya augusztus 23-án

„Csak egyetlen ország – Szovjet-Oroszország – nyerhet egy általános konfliktus esetén.”

(Hitler Lord Halifax-nak, 1937 november 19-én)

1939. augusztus 19-én Európában még béke volt. Látszólag, mert Európa peremén túl egy ország a vezetője parancsára már háborúban állt, csak ezt gondosan titkolta. Teljes körű, titkos mozgósítás volt folyamatban, magának Sztálinnak a parancsára. A véres leszámolások, terror és kollektivizálás után, egy abszolút engedelmes birodalom uraként, Joszif Sztálin nyugatra tekintett,



A trónörökös véres uniformisa napjainkban.





Németországra. Bizonyítékok vannak arra, hogy 1931-ben, amikor a Szovjetunióban dühöngött a „Komszomolisták gépre!” jelszó, már nagy arányú fegyverkezés zajlott, miközben az ipar gőzhengere robogott, Ukrajna pedig éhezett. Akkoriban Hitler még nem volt hatalmon, és nem lehetett tudni, egyáltalán hatalomra kerül-e valaha. Sztálin azonban már ekkor előkészítette a halálos csapást, melyet Európa szívére, Németországra mért volna a világforradalom kezdetén. Ez a világforradalom igazi apokalipszis lett volna, eltörölte volna az ezredéves európai kultúrát, és egyetlen vörös rémálommá változtatja.

A '39 nyarán zajló tárgyalások a nemzetközi diplomácia szégyenfoltjai, mert az angol és francia delegációk vagy ennyire idióták voltak, vagy szándékosan játszottak a kezére a legfőbb hamiskártyásnak, Sztálinnak. A legegyszerűbben ezt a példátlanul szemtelen személyvesztést a delegációk taglistájával lehet prezentálni. Ha a franciák és angolok a legmagasabb szintű képviselőket küldik Moszkvába, „a népek barátja” jelez Hitlernek: légy résen, valami készül ellened. Ha kevésbé fontos emberek érkeznek, azzal vádolja őket, hogy hiányzik belőlük a szándék az „agresszor” megfékezésére. (Mint tudjuk, ez utóbb hivatalos kommunista „tény” lett a történetírásban.) Sztálin követelése is abszurdak voltak, folyosót kért Lengyelországon át, hogy támadhasson, mivel nincs közös határ az „agresszorral” – a lengyelek persze hallani se akartak róla. Vagy a másik: a németek elleni háborút nem csak egy direkt támadás, de „indirekt agresszió” esetén is meg lehetne lépni. Hogy ez mit is jelent pontosan, azt csak a legjobb elvtársak tudhatták... lehet, még ők se. Viszont Sztálin Németország bármilyen külpolitikai lépésekor követelhetne volna – és pedig joggal – az angoloktól és franciáktól a katonai választ, mert ez a fogalom annyira homályos, hogy bármire rá lehet sütni.

A nyugati diplomaták teljesen hülye módon, vagy pedig gonoszul számítván, bizalmas értesülésekkel látták el Sztálint a saját külpolitikájukról. Közölték vele, hogy ha Németország megtámadja Lengyelországot, ők hadat üzennek. Ez kérem szépen hazaárulás! Ilyen katonai értesülést nem szokás csak úgy elárulni egy harmadik félnek! Azok, akik ezt tették, és akik ezt parancsba adták nekik, szimplán árulók, kötelce valók! Ugyanis Sztálin csak erre várt, a háború vagy béke kulcsa a kezébe került, az árulók adták oda neki. 1939. augusztus 19-én Sztálin megüzente Hitlernek: ha Németország megtámadja Lengyelországot, a Szovjetunió semleges marad, de még segíti is esetleg. Válaszul Ribbentrop Moszkvába ment, és 23-án aláírta Molotovval a szerződést. A kölcsönös meg nem támadás mellett ez előírta a semlegességet harmadik fél támadására. Sztálin szabad kezet adott Hitlernek, aki hitt az újdonsült „barátjának”. De ő nem írt alá semmit, Molotov, a jobbkézte tette ezt.

A Sztálin és Molotov közötti munkamegosztás kísérteties hasonlóságot mutatott az NKVD vallatási módszereivel. Ez úgy nézett ki, hogy a fogoly kihallgatását egy fiatal tiszt kezdte, aki szószaporítás nélkül agyba-főbe verte az őrizettest, valósággal ledarálta. Aztán az ő munkaideje lejárt, hazament. A kihallgatást a főnöke folytatta, aki „meglepve” vette tudomásul, hogy távollétében valaki megszegte a szocialista igazságosságot, megígérte, hogy utánajár... A fogoly ezt a jóságot látva mindent készséggel elmesélt. Csakhogy másnap a zabolátlan ifjú visszatért... Molotov volt mindig az, aki agresszívan tárgyalt, és keményen érvényesítette a szovjet akaratot. Molotovra kemény fejű, nehéz tárgyalópartnerként emlékeznek. Vajon magától, a saját fixa ideát hajszolva volt ilyen? Ezt senki se higgye. A kommunista hatalom csúcsain folytonos marakodás, véres marakodás folyt, de a két csúcsvezető, Sztálin, és Molotov pozíciója rendíthetetlen maradt. Akár az istenek az Olümposzon. Molotov volt a csúnya fiú, Sztálin a jóság-

gos bácsi. Mindenki beszopta ezt a maszlagot, még a sztárolt Churchill, meg a „nagy demokrata” Roosevel, de utódja, Truman is.

Az aláírás utáni eseményekben Lengyelország egy részét Hitler, a másikat Sztálin kapta. De milyen áron! Egy héttel az egyezmény aláírása után Sztálin első szemét trükkje: Hitler elkezdte a háborút, de rá kellett jönnie: egyedül maradt! Sztálin kijelentette, hogy a csapatai nincsenek felkészülve! Ezt mondhatta volna az aláírás előtt is, de nem tette. A következmény: Hitler egyedül bűnös a háború kirobbantásában! A hadüzenetek után, melyeket csak Németországnak kézbesítettek, az egész „civilizált” nyugat Németországnak ellensége! Viszont Lengyelországot nem a Német Birodalmi Kancelláriában osztották fel, hanem a Kremlben! Hitler nem volt jelen, Sztálin viszont igen! Mégis Hitlerrel terheli a felelősség, nem Sztálint, ő áldozat, később: Kelet-Európa „felszabadítója”!

1939. augusztus 19. a háború Rubiconja, bárhogy is, de ez után a dátum után elkezdődött volna a háború, ha nem Hitler, hát Sztálin kezdte volna valamilyen ürüggyel, másra hárítva a felelősséget. Szeptember elsején egy sor eredménytelen tárgyalás után, amikor a németek Fűhrere már lelkiismereti problémákkal küzdött, olyan ajánlatokat tett a lengyeleknek, akik mindent lesöpörtek, mert hittek a franciáknak és az angoloknak, Hitler támadott. Kénytelen volt. Danzig helyzete tarthatatlanná vált, a német megoldási kísérletek gögös ellenállásba ütköztek. Hitler előzőleg elhalasztotta a Wehrmachtnek kiadott augusztus 26-i támadási parancsot, és még egy döbbenetes ajánlatot vázolt a lengyelek felé, megmentendő a békét. Az angoloknak a közvetítésért cserébe német-angol barátsági és segítségnyújtási megállapodást ígért, a nézeteltérések rendezésére. Az ajánlatában, ami nagyvonalú, garantálná Lengyelország határait. A britek kitértek az ajánlat elől, és egyúttal Varsót megerősítették a rideg magatartásában. Pár napig színlelt macska-egér játék folyt. Roosevel már 7 napja tudta, hogy a németek odaigérték Kelet-Lengyelországot a Szovjetuniónak, de nem hozta a lengyelek tudomására. Elképzelhetjük, mit reagáltak volna Varsóban, ha ezt tudják, azonban egyezkedtek volna a németekkel! Danzigért cserébe megtarthatták volna Kelet-Lengyelországot! Danzigot akarta Hitler az utolsó ajánlatában, cserébe elismerte volna az első világháború utáni lengyel területszerzéseket! Valamint népszavazást követelt a Pomeránia és kelet-poroszországi korridor lakosainak körében, hogy ők dönthessenek, hol akarnak élni. Ez veszélyes volt a demokratákra nézve, mert a Vezér addig az összes népszavazását



Ritka felvétel: Sztálin pezsgőzik az aláírás után.





A gleiwitzi rádióadó napjainkban.

megnyerte. A nyertes állam tranzitfolyosót adott volna a másik félnek! E nagyvonalú ajánlatot a lengyelek angol tanácsra elmismásolták. Szeptember elsején a Wehrmacht támadott. Sztálin, aki a paktum aláírásakor mosolyogva pezsgőzött, ekkor még szélesebben vigyoroghatott. A demokraták hadat üzentek, elkezdődött az imperialisták háborúja, ő meg nézelődik, vár. Az alkalmas pillanatra, amikor támadhat. De ez egy másik történet már. A történelemórákon még mostanában is a gleiwitzi rádióadó elleni színlelt lengyel (állítólag lengyel egyenruhába öltözött SS-ek) támadásával kezdődött volna a háború. Különös, hogy sem Hitler, sem a korabeli sajtó nem emlékezik meg erről. Hitler nem említi, mint indokot a szeptember 1-i beszédében, de még Alfred Naujocks, aki állítólag előkészítette az akciót, sem írta alá a törvény előtti nyilatkozatát. Vannak olyan vélemények is, miszerint a lengyel hadsereg egy csoportja valóban megtámadta a német rádióadót 1939 augusztusában. Ennek beigazolódása sem keltene meglepetést, mivel '39 nyarán a lengyelek folyamatosan katonailag provokálták a németeket...

**Negyedik apokalipszis: 1945, fényes tűzgömb az égen, sötét rettegés burka a Földön**

„...a száraz történelmi tények is arra vallanak, hogy 1914. augusztus negyediké az a pillanat, amitől fogva a világ fenekestül felfordult, és egyre gyorsuló tempóban rohan a katasztrófa felé.”

(Munkácsi Miklós: Kihívás)

Nem véletlen, hogy a tárgyalt világvégek közül 3 a huszadik században volt. E század maga az apokalipszis. Az összes közül a legszörnyűbb az atomtűz, mely városokat tarol le egyetlen perc

alatt, egy egész civilizációt képes eltörölni, és a földi létezését önmagában kérdőjelezi meg. Rövid szünet után a huszadik végén, a huszonegyedik elején új erőre kapott e rettegés. Gyakorlatilag ugyanott tartunk, mint az ötvenes-hatvanas években: a többség ugyan nem gondol rá, de a dolog bármikor megtörténhet, bár más okokból, mint régebben. A fosszilis tüzelőanyagok és az atomenergia körüli ugrabugrálás vad tánca mára teljesen értelmét veszítette, hiszen az elmúlt száz évben több alternatív energetikai megoldás született, csak ezek el lettek nyomva. Ez az információ már túllépett a „habókos” összeesküvés-elméletek szintjén. Az atomtűz fullasztó miliője sok alkotó gondolataira rányomja a bélyegét, elég csak az elmúlt évek e témájú filmjeit sorra venni a neten fellelhető régi - hidegháborús -, és egészen új rövidfilmeket, amelyek egy atomtámadás következményeit taglalják. Ezeket a filmeket rendszeresen nézik, a félelem nem szűnt meg, és valószínűleg csak az egészen tudatlanok és gondolkodni nem hajlandók nem vesznek tudomást róla. A számomra legsúlyosabb élmények közül is kiemelkedik Robbie Robertson animációs kisfilmje: „*Fallen angel, short film about of the end civilization*”. Hűen tükrözi mindazt a szorongást, ami a modern embert nyomaszt-hatja... amolyan Terminator 2-sen. Én ezzel a kisfilmmel úgy vagyok, mint a lepke az éji lámpa fényével... nem tudok szabadulni tőle, így augusztusban naponta akár többször is megnézem. A Youtube címe: <http://www.youtube.com/watch?v=Tbr-ya-jq1ao>

De hogy egy rajzfilmet említsek abból a korból: „*Apocalyptic izbek animaiton*” címmel a Szovjetunióban készítettek Bradbury iszonyú látomásából: A langy esők jönnek-ből egy feldolgozást, a saját modorukban. Azt a kort a „*Short vision 1956*” prezentálja a másik oldalon. Ez az 1956-ban készült rövidfilm, egyszerű rajzos animáció, művészi képek sorozata. De a hatás így is brutális...

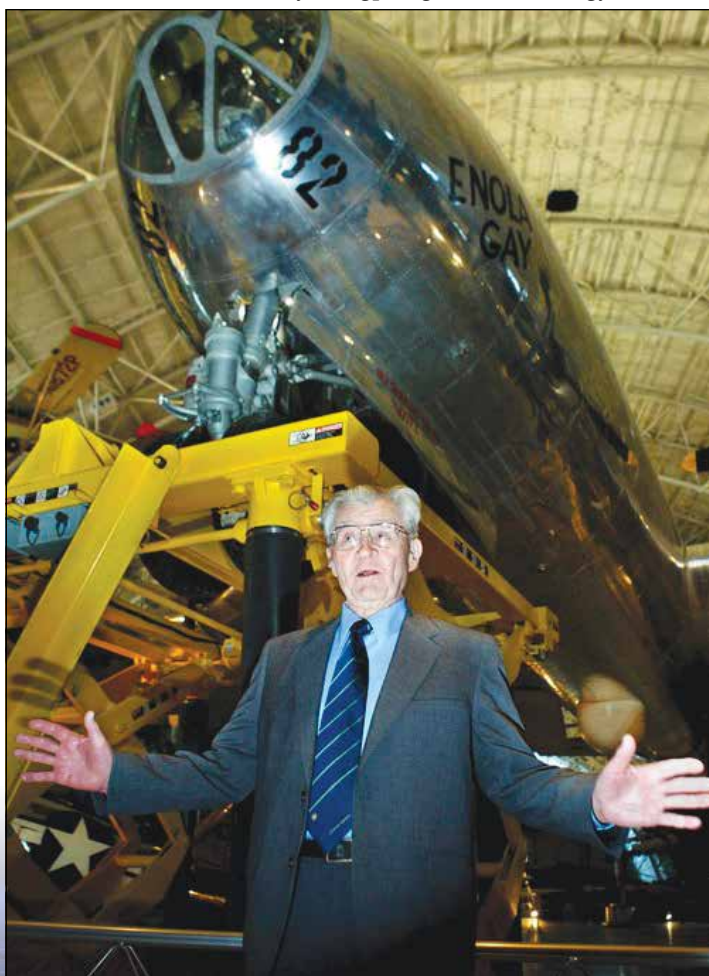
Augusztus 6. és 9. Ez a két dátum sokaknak esetleg semmit sem jelent, a japánoknak azonban egy olyan dátum, ami miatt évtizedekre megtagadták, hogy nukleáris fegyvereket birtokoljanak. Úgy voltak vele, nem akarnak senkit sem célba venni, és őket se vegye még egyszer célba senki. Csakhogy Észak-Koreát ez nem hatja meg, és a hírek szerint Japán feladni készül az atomabstíncináját. Ez közelebb visz minket, mindannyiunkat a végső apokalipszishez. Ha már ők is elkezdik! A hirosimai és nagaszaki-i boomm beépült a japán újkori kultúrába. Egy szörnyeteg képében, akit Godzillának hívnak. Godzilla egy ósszörny, a tenger avagy a tudat mélyéről. Egy titkos tengeralatti atomrobbantás éleszti fel időtlen álmából. Godzilla feléled, elindul, épp Japánba, és pusztít. A mitikus szörnyeteg olyan népszerű lett, hogy egész sorozatnyi filmpozs készült vele, megküzdött más szörnyekkel, de még egy gép-Godzillával is! Bár utóbb az amerikai importja Godzilla születését egy francia atomkísérletre hártja, kilóg a lóláb. Állítólag fognak készíteni egy új Godzilla filmet az amcsik. Ez jelzés. A régebbi film, egy semmi történet-szuperprodukción. Azt hiszem, a hírek szerinti visszatérés az eredetihez, az újra megfogalmazódott, régi félelem árnya. A *Fallen angel* 2009-es animációs film, szerintem a rettegés, a nagy arc mögött – világhatalmi státus, szuper demokraták vagyunk, stb... – azóta fokozódott. A mostani elnök által kirobantott háborúról készített fikciós film is ezt mutatja.

2001 nyarán az egykori pilóta, az Enola Gay parancsnoka, Paul Tibbets ezredes, akinek irányításával a bombát ledobták, Japánban járt, és az ottaniak készítettek róla egy dokumentumfilmet. Ő nem egyszerűen egy pilóta volt, őt bízták meg 1944-ben az atomot ledobó legénység toborzásával, 29 évesen. Tibbets egy addig nem létező misszió pilótájának nevezte magát. A legénység szerinte semmit sem tudott, egyedül ő birtokolta a teljes igazságot. Emlékezése szerint közölték vele: ő a főnök, neki senki se parancsol, de egyedül van. Semmi sem szivároghatott ki, elsősorban a





szovjet kémek miatt. A legénység egyik tagja szerint Tibbets nem egyedüli birtokosa volt a titoknak, a bevetés előtt már az egész legénység tudta, mi a cél, és mit dobnak le. A szovjet atomkémek mélyen beépültek a Manhattan-tervbe, és nem csak azt tudták, hogy mikor és hol fogják felrobbantani az első bombát, de a kiszemelt japán célokat is megküldték Moszkvának. Az volt a bibi, hogy Sztálin, de különösen a titkosszolgálat vezetője, Berija ropant gyanakvó volt. Azt hitték, hogy ez az egész egy dezinformáció, amivel a nyugati kémelhárítók etetik őket. Az a helyzet ugyanis, ha ekkora titkot, mint az atombomba gyártása, a Szovjetunió egyedülként birtokolt volna - hála istennek, hogy nem így volt - azt nem lehetett volna tőlük csak úgy ellopni. Az atomkémek hatékonysága gyanút keltett, bár erről ők nem tudtak. A Rosenberg házaspár csak az egyik vonal volt, utólag elképesztő méretű lécekre derült fény, mégpedig azért, mert egy rezidens



A bomba ledobója.

megunva az állandó idegfeszültséget, meglépett. A kémcsoportok vezetői állandóan attól rettegettek, mikor lesznek kegyvesztettek, és hívják őket vissza Moszkvába. Ha ez történt se tudhatták, megdicsérni vagy agyonlőni akarják őket. Nos az egyiküknek elege lett, besokallt, és egy kémlistával átállt. Még manapság is akad olyan film és olyan tálalás, hogy a McCarthy szenátor nevével jelzett korszak egy modern boszorkányüldözés volt. Ez nem egyéb, mint a vörös propaganda továbbélése. A szenátusi bizottság konkrét, az FBI által adott tippek mentén vizsgálódott, még pedig egy egészen konkrét lista alapján! A boszorkányüldözésről ennyit.

A Szovjetunió csak sokkal később, talán évtizedekkel is, lett volna képes megcsinálni a bombát. 1945 és 1949 között csak az USA-nak volt atomja. Bár voltak héják, akik tervezeteket készítettek a fő ellenség, a szovjet gyors elpusztítására, Amerika a monopolhelyzetével nem élt vissza. Később bánhatta! Meglehet, az akkori atomfegyverekkel a civilizáció elbírta volna a korlátozott csapást. A Szu nem tudott volna megfelelő választ adni, tehát nem pusztult volna el sem a Föld, sem az emberiség, csak a bolsevikok. Késő bánat... A kémek dolgoztak, és meglett az eredménye. A szovjetek felrobbantották az első atomjukat, ami kiköpött mása volt az amerikaiak... csak cirill betűk voltak rajta. Aztán a szuperbomba, a hidrogén következett, a nyugatnak ekkor már sokkal rövidebb maradt az előnye. Futva követte a Szu. Belépett az emberiség egy spirálba, mely végén a mindent megsemmisítő tűzgömb még mint lehetőség, még mindig ott van... bármelyik pillanatban...

#### Melléklet: Az atomháború következményei

A '80-as években elvégeztek egy szimulációt, amelyben az atomháború 1985. június elején tört ki. Moszkvában este 6, New Yorkban de. 11 óra. A háború céljai: az északi félteke összes 100 000-es lélekszámúnál nagyobb városának megsemmisítése, a katonai objektumok, közlekedési-szállítási központok, ipartelepek, erőművek, gazdasági központok, olajmezők és finomítók, vegyi üzemek és atomreaktorok lerombolása, elpusztítása. A szimulációban miután meg történt, beszűntették a csapásokat, noha az akkoriban ismert, raktározott atomtölteteknek csupán a negyedét használták fel. 5700 milliárd tonna (5 milliárd 700 millió) TNT-vel egyenértékű, összesen 14.700 nukleáris töltet pusztított. A számítások szerint a tüzek egymillió km - tíz Magyarországnyi - területen hamvasztottak el mindent. Az el nem égett gázok abban a zónában, ahol az időjárás kialakul. Több millió tonna korom, füst és por száll fel. Sűrű füstköd keletkezik, amely a nappali fényt századára, sőt ezredére csökkenti. Az északi, de részben a déli féltekére is sötétség borul. A verőfényes 600 wattnyi helyett most átlag 7 wattnyi fény és hő jut csak a felszínre. 10-05, de akár 40 Celsius fokkal is csökken a hőmérséklet. A magasban viszont túlmelegszik a légkör, és megáll a légmozgás. A tévhitekkel ellentétben nem lesz hó, a „nuclear winter” jól hangzik, látványos, de nem lep be mindent a hó, csak nagyon hideg lesz. Minden felszíni víz befagy, fenéig, csak a tengerek nem. Az óriási hőmérsékletkülönbségek gigászi monszunokat hoznak létre, ami elkeveri végre a füstködöt, ami viszont a fotokémiai reakciók okán szmogot hoz létre és savas esőket. Az ember esetében, ha 48 óra alatt 3-5 Gy Gamma sugárzás éri, rendszerint halálos. A növények többet bírnak: 10-et. A tárgyalt 5700 millió tonnás atomháború esetén 5 millió négyzetkilométeren haladna meg a radioaktív sugárzás ezt az értéket. Az élővilágra pusztító hatással vannak az erős lökéshullámok, amik ráadásul forrók. Az ultrabolya sugárzás gyengíti az immunrendszert.

A továbbiak előtt be kell vezetni egy mértékegységet. Ez az úgynevezett „nominális”, vagyis „névleges” atombomba. A Hirosimára és Nagaszakira ledobott bombák ezek. Felszabaduló





energiájuk 20 000 tonna Trinitro-Toluolé (rövidítve TNT-nek) felel meg. A „nominális”, vagyis „névleges” atombomba hatása: 100 m sugarú tűzgolyón belül 10 000 fokos hő, a centrumtól 1-2 km belül minden ház leégett, vagy romba dőlt, 3-4 km: súlyos károk, 15 km: minden ablak betört. A két városban összesen 100 000 halott, 50 ezer sebesült, ezek közül még aznap 75%-uk meghalt, egy héttel később további 12%, két héttel később még 4%. A hidrogénbombában az ún. könnyű atommagok egyesülnek. Az egyesülés olyan magas hőfokon kezdődik, hogy a H bombát egy kis atombombával gyújtják be.

**Bomba típusok energiája:**

„nominális atombomba”: 20 ezer tonna TNT 1-szeres

Stratégiai atombomba: 120 ezer tonna TNT 6-szoros

1952-es mintájú hidrogénbomba: 5 millió tonna TNT 250-szeres

1954-es mintájú hidrogénbomba: 15 millió tonna TNT 750-szeres

1956-os mintájú hidrogénbomba: 50 millió tonna TNT 2500-szeres

A második világháborúban a szövetséges légierő összesen 2,5 millió tonna TNT-nek megfelelő bombát dobott le. Ezek szerint az 1956-os kísérleti H-bomba egymagában 20-szor akkora erőt képviselt, mint az egész több évnnyi bombázás!

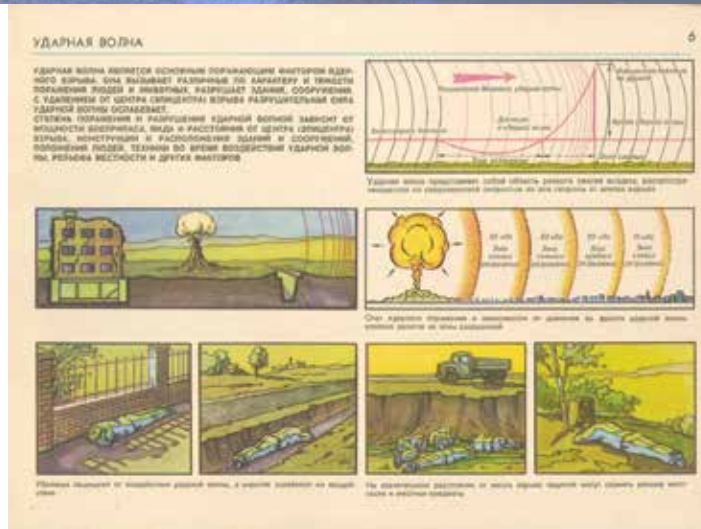
A tárgyalt részleges atomcsapás következtében minden felperzselődik a közvetlen környezetükben. A fémek megolvadnak, égnek a mezők-erdők, olajkútak, gáztartályok. A lökéshullámban kisebb-nagyobb roncsok, járművek, emberi testek bukdácsolnak lángolva. A forró szélvész elsöpör minden mozdíthatót, sőt olyasmiket is, amiket nem gondolunk annak. Távolabb a megégett, megcsonkult testek vergődnek a mocskos hamuban, koromban, ami magában is gyilkol: a sugárzásával. Megvakult nyomorékok botorkálnak a mocskosan megeredő esőben. Órákon át ömlik a sugárzó mocsok az égből. A tüzek korma mindent elhomályosít. Hetek múlva a robbanások 30 km-es körzetében, vagyis az északi félteke 3000 négyzetkilométeres területén minden élet, minden mozgás megszűnt. Az „atomtélben” minden megfagyott. A túlélők délre vándorolnak, egymással is harcolva. De az részleges atomháború hatásai azt sem kímélik. A sztratoszféra

szennye eljut a szelekben oda is, lehűlés, radioaktív felhők. A délről jövő segítség esetleg megmenthet egyeseket, nem sokat. Az északi félteke városai kusza romhalmok, természeti képe helyrehozhatatlanul halott. Európa-Ázsia-Észak Amerika civilizációja megsemmisült. Hosszú ideig, meglehet egy egész évszázadig csak korlátozottan lesz lakható az észak. A Homo sapiens azonban nem tűnik el ebben a verzióban. Kibekkeli.

Modellálták még a 10 milliárd tonna (16.160 db robbanótöltet), és 25 milliárd tonna (28.300 db robbanótöltet) összenergiájú, „totális atomháborúkat” is. Ez utóbbiakban az a bájos, hogy a bombák mellett belépnek a képbe a magas hegy-ségekről meginduló olvadó áradások, a sivatagok feltámadó homokviharai, és a tengerek felhőkarcoló méretű szökőárjai. Ebben a verzióban a földi élővilág gyakorlatilag kipusztul, és csak a tuti atombiztos



„I love bomb”



**Szovjet oktatóanyag atomháború esetére.**

bunkerekben rejtőzők menekülnek meg. Egyetlen pozitívum, ha lesznek túlélők, esélyt kapnak, hogy a távoli jövőben valami jobb társadalmi modellt gondoljanak ki....

Azt hiszem, a total termonuclear war hatásainak további ismertetésébe nem kell belemerülnöm, ennyi is elég... szó szerint is. Aki mégis kíváncsi, kutakodjon bátran a neten, biztos talál izgi anyagokat. Aki irodalmibb élményekre vágyik, annak ajánlom M. Roshwald: A hetedik szint c. művét. Bár a szerző egy beépített szubjektív szűrővel dolgozik – a főhős egy abszolút biztos atombunkerben dekkol – a mű olvasása mégis okozhat enyhe esetben levertséget, súlyos esetben nihilt, szorongásos depressziót.

Hasonló témában ajánlhatom még Kir Bulicsov: Utolsó Háború c. könyvét. Ez szélesebb perspektívát ad, de ez is okozhat fura álmokat...

**Források:**

*Könyvek:*

- Munkácsi Miklós: Kihívás
- Charles Pellegrinó: A Vezúv kísértetei
- Viktor Suvorov: Az „M” nap
- Wladyslaw B. Pavcek: Merényletek könyve
- Ferdinand May: „A fekete kéz”
- Vszevolod Ovcsinnyikov: Az A bomba sztorija
- Nemere István: Az atombomba titkai
- Császár Ottó: Ezerarcú világvége

*Filmek:*

- Hitler háborúja? Amit Guido Knopp elhallgat – német dokumentumfilm
- A bomba ledobója – japán dokumentumfilm
- A 0. óra előtt – angol dokumentumfilm
- Battle of the Somme
- Youtube-on fellelhető kisfilmek atom-apokalipszis témában
- Külön köszönet: a Kincsesláda antikváriumnak a régi könyvekért, a Babilon könyvesháznak az „M” napért

*Extra special thanks to:*

A Kincsesláda antikváriumnak, Munkácsi Miklós: Kihívás c. könyvének egy kiváló, mi több olvasatlanul új példányáért!





# Mozimorzszak - filmaprólék

Jimmy Cartwright

## Szemekbe zárt titkok / El secreto de sus ojos



argentín-spanyol dráma, thriller, misztikus film (2009)

Van az úgy – főleg, amikor az ember már idősebb –, hogy bizonyos régmúlt dolgok foglalkoztatják. Így van ezzel a visszavonult jogi tanácsadó, **Benjamín Esposito (Ricardo Darín)** is, aki egy régi ügye kapcsán regényírásba kezd. Természetesen volt főnöknőjét, **Irene Menéndez Hastings (Soledad Villamil)** sem hagyhatja ki a dologból, így időről időre felkeresi a regény épp aktuális változatával, hogy véleményét kérjen róla. Az ügy egyébként egy fiatal és szép nő, **Liliana Coloto (Carla Quevedo)** brutális megerőszakolása és meggyilkolása, amelynek elkövetésével **Isidoro Gómezt (Javier Godino)** vádolják. Komoly szerepet kap még a filmben Liliana férje, **Ricardo Morales (Pablo Rago)** is.

Azoknak ajánlom ezt a filmet, akik már unják a kiszámítható, hálivúdi fércműveket, és valódi izgalmakra, elgondolkodtató történetre, kellemes romantikára vágyanak. A Szemekbe zárt titkoktól mindezt, sőt, még többet is megkap az ember. Őszintén szólva én úgy ültem neki, hogy „Na jó, ha már megoan, akkor nézzük meg.” Aztán tátott szájjal, képernyőre tapadt szemekkel ültem végig szinte mozdulatlanul a valamivel több mint két órát.

## Született gengszterek / Stand Up Guys



amerikai bűnügyi vígjáték (2012)

**Val (Al Pacino)** kiöregedett gengszter, aki épp most szabadul a hosszú börtönbüntetéséből. Régi jóbarátja, **Doc (Christopher Walken)** fogadja, s kalauzolja az időközben megváltozott világban. Val megdöbbenve tapasztalja, hogy Doc mennyire megváltozott, s hogy a nagy triójuk harmadik tagja, **Hirsch (Alan Arkin)** egy öregek otthonában tengeti mindennapjait. Ám a probléma az, hogy Valt ki akarja nyírni a helyi maffiafőnök, mivel szerinte Val ölte meg a fiát. Az erre kiszemelt bérgyilkosnak pedig másnap reggelig el kell végeznie a munkát. Persze Val sem tétlenkedik, örömlányokkal, egy kis betöréssel, Hirsch kiszabadításával, egy fiatal nő megmentésével mulatja az időt. Így sem unalmas a film, ám azért felbukkan még néhány kellemes mellékszál. Egy kellemes, ám nem minden mondani-valótól mentes film.

## Bosszútól fűtve / Dead Man Down

amerikai akció, krimi, dráma (2013)

**Victor (Colin Farrell)** beépült a helyi maffiafőnök bandájába. Victor határozott, megbízható és konkrét célja van. Victor nem rendőr. **Beatrice (Noomi Rapace)** kozmetikus volt, de autóbalesetet



szenvedett egy részeg sofőr miatt. Most Victor szembeszomszédja, s ezt kihasználva ki is kezd vele. Ám **Beatrice**-nek ezzel célja van, ugyanis szemtanúja volt, ahogyan Victor megöl egy embert, így azt tervezi, hogy megöleti vele azt, aki tönkretette az életét. Ez Victort egy kissé zavarja, de végül megfigyelés alá vonja a gázolót. Közben persze a saját tervétől sem tér el, s akkurátusan bonyolítja annak végrehajtását. Kiderül, hogy Victor magyar, hogy valójában nem is Victornak hívják, mi több, kapcsolatban áll olyan

emberekkel is (többek között egy **Andrással**), akik a célja elérésehez szükséges felszereléseket beszerzik.

Nem sok ilyen film van, ahol magyar a főhős, azonban ez véleményem szerint egy igazán jól sikerült darab. Valahogy jó látni, hogy egy hazánkban, katonai kiképzésben részesült, ám az USA-ban boldogulni kényszerülő kisember hogyan darálja le az oly büszke amcsikat.

## V/H/S/2



amerikai-kanadai-indonéz horror, thriller (2013)

Két nyomozó egy fiatalember után kutat, amelynek keretében behatolnak abba a házba, amelyben az eltűnt utójára látták. A srácot ugyan nem találják meg, viszont több horrorisztikus home videóra és a srác laptopjára bukkannak. A filmeket természetesen sorra megnézik, miközben a laptopra is megpróbálnak betörni, s a rajta lévő adatokból rájönni, mi történt. Ez a kerete a második részt is megért, újhullámos horrorfilmnek, amely ismét több rövid epizódból épül fel. Ezek az epizódok pedig valóban riadalmat, félelmet, rettegést, vagy épp akut álmatlanságot okoznak. Bár én bírom az efféle mozikat, ez azért nekem is többször kellemetlen meglepetést okozott.

A kerettörténet felvezetője utáni első epizód (*Phase I Clinical Trials*) egy fiatalember történetét mutatja be, aki elveszi egyik szemét, ám a tudomány egy új, kísérleti műszemmel ajándékozza meg, amely természetesen kameraként is szolgál. Ám vannak nem várt hatások is.

A második epizód (*A Ride in the Park*) egy kerékpárosról szól, aki fejkamerával indul neki az erdőnek, ám néhány fura fazon rendszeren keresztülhúzza a számításait. Az első ilyen fura fazon egy nő, aki a találkozásuk után vért hány, majd megharapja főhősünket.

A harmadik epizód (*Safe Haven*) során egy különös szekta élétébe nyerünk betekintést egy forgatócsoport által.

Végül az utolsó, negyedik epizód (*Slumber Party Alien Abduction*) egy tipikus amerikai, kertvárosi, tó partján lakó családról és barátairól szól, akiket kipécézik maguknak az idegenek.





Orosz István

# Ki siratta meg az alpesi múmiát? Rézkori krimi...

Ötzi a világ egyik legrégebbi gyilkossági ügyének áldozata.

Hogy kik voltak a gyilkosai? Hogy mik voltak az indítékaik? Egyáltalán ki volt ő? Erre a kérdésre sajnos nem találhatunk választ. Az, hogy hogyan halt meg, hogy töltötte életének utolsó napjait, arról már sok mindent kiderítettek.

Ötzi mumifikált holtteste több mint 5000 éven át raboskodott egy gleccserben, míg egy nap a rézkori ember börtöne el nem olvadt. 1991 szeptember 19-én talált rá két alpinista, szeptember 23-án emelték ki, majd kezdték meg a vizsgálatát. Azóta huszonkét év telt el. Ötzire két ország is igényt tartott, halálesetek fűződtek a nevéhez, és többször is csalást gyanítottak.

Azonban ez a cikk nem Ötzi kalandregénybe illő utóéletét járja körbe. Inkább azzal foglalkozik, hogy Ötzi hogy élt, hogy halt meg és miért.



## Az áldozat

Mivel a teste megközelítőleg épen maradt, sok dolgot is megtudhattak a régészek a rézkori emberek életéről. Középkorú, átlagos testalkatú férfi lehetett. A testét kékesfekete, szénporral felfestett tetoválások borították. Találtak kereszt alakú rajzolatokat a jobb térdhajlaton és más testtájakon is, melyeket ma mint akupunktúrás pontokat ismerünk.

Szív- és érrendszeri betegségekben szenvedett, azonban a kullancsok által terjesztett Lyme-kór is megkeseríthette az életét. A férfi tejcukorérzékeny is lehetett. Akkoriban az embereknek sok gondot okozhatott a tej megemésztése, ez egyfajta népbetegség volt, ami az eddig nomád törzsek letelepedésével és a termelő életmódra való áttérésével járt együtt.

Ötzi a parlagi kecske bőrből készült kabátot hordott, amit gondosan összevarrtak, zsírral és bőrrel cserzették. A kabátnak feltűnő fekete-fehér csíkos színezete volt. Valószínűleg már régen megvolt Ötzinek a ruha belső részén lévő szennyeződés és verejtéknymok alapján, sok helyen pedig ő maga pótolta ki a varratokat fűszálakkal. Fontos lehetett neki ez a ruhadarab.

Fellette mocsári fűből szőtt köpenyt hordott, ezt a homlokán rögzítette, valószínűleg épp úgy szolgálhatott esőkabátként, mint



talán a társadalmi jelvényként is. A fejét medvebőrből készült sapka fedte. A lábát kifinomultan szabott cipőbe bújította. Ennek felső része szarvasbőrből, míg a talpa medvebőrből készült. A hőszigetelést a lábbelibe tömött szalmával oldotta meg. Borjúbőrből készült lábszárvédője térdmagasságig ért.

A ruházata alapján több napos tartozódásra rendezkedett be. Az egyik legféltettebb kincse a mellette megtalált rézszerkerce volt. Ez akkoriban nagyon ritka és drága fém volt, valószínűleg a tiszta rézből készült eszközöket csak a legmódosabb és legtisztéletre méltóbb emberek engedhették meg maguknak.

Szenvedélyes vadász lehetett, ez bizonyítja a tiszafából készített fja, amit nagy gondnal faragtak ki, és a kísérletek szerint a fegyverrel 30-50 méterről is eltalálhatta célpontját. A nála talált primitív hátizsákban egy nyírfából készült parázstartó edényt, csontárt és tűzköpengéket is találtak, ahogy egy lyukas kődarabot is, ami egy szerencsét hozó ékszer is lehetett.

Ezek alapján arra lehet következtetni, hogy Ötzi valószínűleg egy vagyonos, köztisztületben álló férfi volt, aki szenvedélyes vadász lehetett, aki akár több napra is felment a hegyekbe, hogy „hobbijának” hódolhasson. Amikor meglátta a zsákmányt, amit elejtett, ott helyben meg is sütötte, majd alaposan be is lakmározott belőle. Ötzi-t nem lehetett igazi vegetáriánusnak nevezni, a testében talált három epekő arra utal, hogy szerette az állati eredetű táplálékot. A kedvence a gímszarvas és a kőszáli kecske





lehetett, mellé gyakran evett fűszeres kenyérlépeny és kökényt.

Élete utolsó napját a szülőfalujában kezdte. Valószínűleg az erdőbe indult vadászni. A gyilkosai már itt várták. Az akkoriban már öregembernek számító férfit hátulról cserkésztek be, majd egy kovahegyű nyílvesztőt lőttek ki rá. A nyílhegy az öregember bal vállába fúródott, ez szétroncsolt egy artériát, azonban ez még nem ölte meg. Ötzi a sérülésével a hegyekbe menekült az üldözői elől, azonban azok utolérték, és törökkel estek neki. A férfi védekezhetett a támadói ellen, gyakran megsebesítette őket. A bizonyíték erre a kabátján és a kezén talált vérminták. A harc hevében az egyik köpengét meg is ragadta, így próbálva visszatartani magától a veszélyes fegyvert.

Ötzi végül kihűlve és a vérvesztéségtől félholtan kerülhetett ki a küzdelemből. A szenvedésére a pontot egy tompa tárgy által okozott ütés tette fel. Ötzi feje hátrahanyatlott, egy sziklának ütközött. Végül ez okozta a halálát.

#### Az áldozat környezete: A gyanúsítottak és az indíték...



Vajon milyen életet élt? A rézkori Európa nem volt olyan primitív mint amilyennek gondoljuk, de azonban olyan civilizált se volt. Ötzi a mai Olaszország északi részéről származott, az Alpok árnyékában. Európában ekkoriban már elterjedt volt a földművelés és állattenyésztés. A terményeket agyagból készült, művészi megformált edényekben tárolták. Kialakult a magántulajdon fogalma, lassan kialakultak a társadalmi rétegek. A vagyonosabbak egyfajta státuszszimbólumként rézből készült eszközöket hordtak maguknál. A csiszolt vagy pattintott kőeszközök még mindig elterjedtek voltak.



Ötzi valószínűleg a Remnedello kultúra népéből származott. Ők a Pó síkságon éltek, a halottaikat ovális alakú sírhalmok alá temették. Ötzi körülbelül Kr. e. 3300-ban született a mai Dél-Tirolban, Fledthurns városkájának közelében. Később 50 kilométerrel északabbra költözött.

Akkoriban az emberek kisebb-nagyobb falvakban éltek. Azon a területen, ahol Ötzi élt, ezeket a településeket védelmi okokból dombokra építették, a mocsarasabb völgyekben kőtalapzatra vagy facölöpökre építették ezeket. Belül egy tűzhely volt. Az itt élő emberek külön háztartásokban éltek, de valószínűleg a települések lakói között gyakran állt fel vérségi kapcsolat. A régészeti leletek tanulsága szerint Ötzi korában gyakoriak voltak, hogy egész falvak égtek le. Ezeket később nem építették újjá. A lakosok inkább máshova költöztek. Lehet, hogy Ötzi előző lakóhelye is leégett, így a rokonaival együtt



mennie kellett. Talán a közeli rokonoknál húzták meg magukat, vagy máshol építettek fel egy új falut.

Ötzi a tetoválásai alapján valószínűleg mélyen spirituális szerepet játszott a törzsön belül. Egyfajta gyógyító lehetett, de nem távolodott el a többi embertől, jelezve, hogy akkoriban nem váltak el annyira a társadalmi csoportok. Idős kora azt mutatja, hogy szerették és megbecsülték. Ő választhatott elsőként a kereskedők áruiból, gyakran kapott ajándékokat a falu többi lakójától.

Ez sok irigyet is szülhetett neki.

Ötzi halálát is ez okozhatta. Akik megölték, biztos jól ismerték a szokásait, milyen útvonalat járt be, mikor vadászni indul, mik a kedvenc helyei, ahol megpihen. Talán néhányszor elmentek vele, hogy elejtsenek valamit.

Falujabeli vadászok lehetnek, akik végeztek vele. Irigyek rá, amiért olyan magas rangot ért el egy messziről jött idegen, aki csak nem is a rokonuk. A nála lévő rézbaltát akarták, de valószínűleg Ötzi számára az fontosabb volt még az életénél is. Miután meghalt, egy hóvihár tört rá és a gyilkosaira. Azok gyáván elmenekültek, míg Ötzi, bár talán nem ez volt az igazi neve, öt évezredig a jégbe fagyva végül bepillantást engedett egy ősi világba.





Ida

## A. O. Esther: Összetört glóriák III. – Az Életfa

Nemrég jelent meg A. O. Esther *Összetört glóriák* című regénysorozatának a harmadik kötete, *Az Életfa*. Mivel az első két rész is tetszett, kíváncsian vettem kezembe a könyvet, és szerencsére nem kellett csalódnom.

Az előző két kötethez hasonlóan lendületes stílusban bontakozik ki az izgalmas cselekmény, aminek köszönhetően szinte le sem lehet rakni a könyvet olvasás közben.

A harmadik részben egy igen sötét és különös világba kísérhetjük el a jól ismert szereplőket, útjuk ugyanis egyenesen a Pokol mélyére vezet, ahol minden tele van gonoszszaggal, és semmi sem az, aminek látszik. A Mennyszág csodáit ismerő angyalok számára még a földi élet is kemény megpróbáltatást jelentett, de a bajba került Sophiel megmentése érdekében habozás nélkül vállalták a borzalmakkal teli, pokolbéli utazást.

Az alvilágban nemcsak élőholtakkal, szörnyekkel és démonokkal kellett megküzdeniük, hanem a sötétség, a különféle káprázatok és saját kételyeik is megnehezítették a helyzetüket. Hiába voltak erős, természetfeletti képességekkel rendelkező lények, ezen a szörnyű helyen sikerük hajszálon függött, és minden tudásukat latba kellett vetniük, hogy szembeszállhassanak a gonosz lényekkel, akikhez képest az előző részek sötét lelkű boszorkányai még egész „kedvesek” voltak.

Összességében ez a könyv sokkal komorabb hangulatú, mint a korábbi kötetek. Maguk a helyszínek is számtalan borzalmat tartogatnak, és a kedves mellékszereplőket is felváltották a Pokolban szenvedő lények. Szinte teljesen eltűntek a színek (hiszen minden szövet idővel feketévé válik odalent), és a virágok illata helyett csak a mocsár bűzlik. A kedves erdei manócskáknak pedig végképp nem jutott szerep a történetnek ebben a szakaszában. (Kicsit hiányoltam is őket.)

Sophiel és az angyalok kalandjai viszont még nem értek véget. Számos megoldandó probléma és megpróbáltatás áll még előttük ebben a fantasztikus, komor és lenyűgöző elemeket egyaránt magában foglaló világban, melynek középpontjában minden szörnyűség ellenére mégiscsak az igaz szerelem ereje áll.

Az író már dolgozik a negyedik kötetten, bár még nem lehet tudni, mikorra várható a megjelenése. Reméljük, hamarosan...



Kapitány

## Ars Fatalis, avagy A végzet játszómája

Benyák Zoltán *Ars Fatalis* című regénye 2012-ben jelent meg a Grafoman Kiadó gondozásában. Az író személyesen keresett meg, hogy volna-e kedvem elolvasni a könyvet. Könyvmoly lévén ilyen kérésekre soha nem mondok nemet, így hamarosan az *Ars Fatalis* egy dedikált példányának boldog tulajdonosa lettem.

Amikor először vettem kezembe a könyvet, a borítót megnézve egy horror-regényre számítottam. Aztán elkezdtem olvasni a történetet, és hamar kiderült, hogy nem hororról van szó. Ez esetünkben egyáltalán nem probléma, hiszen egy átlag rémtörténetnél sokkal mélyebb és olvasmányosabb a könyv.

A sztori főszereplője Anton Pal, egy magyar bártáncosnő és egy angol költő gyermeke, születésétől fogva elég furcsa figura. Egyfajta belső kényszertől hajtva csavargóként járja folyamatosan a világot, és különös helyzetekbe keveredik. Ám azt még élete legrosszabb pillanataiban sem sejtí, hogy egy napon majd olyan kalandokba keveredik, amelyek fenekestől fordítják fel a világképét.

Az eseményeknek egy napon egy vonzó lány adja meg a kezdőlökést, ezután pedig szegény Anton számára már nincs megállás. Olyan emberekkel találkozik, akik képesek csodákat tenni, emlékeket őriznek egy hűtőházban, vagy egy budapesti bolondokháza mélyéről egy pár dobókocka segítségével befolyásolják mások sorsát. Nem hétköznapi emberek ők, olyan dolgokra képesek, amelyek túl vannak a tudomány és a materialista világkép határain. Ám hatalmuk ellenére mégis komoly veszélyben forognak: feltűnik ugyanis egy sötét figura, aki megesküdött, hogy elpusztítja a világ eme különös teremtményeit. Ez pedig Anton egészségi állapotára is károsan hathat. Hogy vajon sikerrel jár-e az ellenség, ezzel szürkébbé és kiszámíthatóbbá téve a világot, az kiderül a történetből. Ha kíváncsiak vagytok, hogy mi lesz a vége Anton Pal és társai történetének, akkor olvassátok el ti is az *Ars Fatalis*-t

Megéri elolvasni, ugyanis Benyák Zoltán végig kellemes, olvasmányos stílusban vezeti a történetet. A karakterek egy kicsit különösek, vagy néha egyenesen betegek, ám az olvasó mégis kíváncsi, hogy mi történik velük. Az *Ars Fatalis* nem egy szokványos kard és boszorkányság vagy lövők-mindenre-ami-mozog történet, ezeknél sokkal komolyabb, ám mégis szórakoztató. Ajánlom mindenkinek, aki kedveli a misztikus, mélyebb mondanivalóval bíró regényeket.

Az interneten kutatva az is kiderült számomra, hogy Benyák Zoltán nem elsőkönyves szerző:

Jonathan Cross néven már több könyve is kiadásra került. Az író honlapja a következő címen található:

<http://www.jonathancross.hu/>

A könyvhöz kapcsolódó Facebook-oldalt pedig a következő címen találjátok:

<https://www.facebook.com/ArsFatalis>

